

**МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ
(Міненерго)**

вул. Хрещатик, 30, м. Київ, 01601, тел.: (044) 531-36-93; 206-38-45
E-mail: kanc@mev.gov.ua, сайт: <http://mre.kmu.gov.ua>, ідентифікаційний код 37552996

На № _____

**Державна регуляторна служба
України**

*Щодо погодження
проекту спільного наказу*

Міністерство енергетики України відповідно до статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», надсилає на розгляд та погодження проект спільного наказу Міністерства енергетики України та Фонду державного майна України «Про затвердження Методики визначення шкоди та збитків, завданих об'єктам енергетичної інфраструктури України внаслідок збройної агресії Російської Федерації».

Додатки: 1. Проект спільного наказу на 22 арк.
2. Аналіз регуляторного впливу на 27 арк.
3. Копія повідомлення про оприлюднення на 2 арк.
4. Копія наказу на 3 арк.

Міністр

Герман ГАЛУЩЕНКО

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

м. Київ

***Про внесення змін до Плану діяльності
Міністерства енергетики України
з підготовки проектів регуляторних
актів на 2023 рік***

Відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»; постанови Кабінету Міністрів України від 17.06.2020 № 507 «Про затвердження Положення про Міністерство енергетики України»; Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств, інших органів виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.1992 № 731,
НАКАЗУЮ:

1. Затвердити зміни до Плану діяльності Міністерства енергетики України з підготовки проектів регуляторних актів на 2023 рік, затвердженого наказом Міністерства енергетики України від 13.12.2022 № 415, що додаються.
2. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Міністр

Герман ГАЛУЩЕНКО

Міністерство енергетики України
Міністерський офіс (м. Київ)
Дата видання: 20.01.2023 17:59
Складено: 20.01.2023 17:59
ID: 208316028C-2023000007C1D0000E0AE7A00
Сертифікат підпису: 29.04.2022 10:07 до 29.04.2023 10:07

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства енергетики
України

№ _____

**Зміни
до Плану діяльності Міністерства енергетики України
з підготовки проектів регуляторних актів на 2023 рік**

Доповнити план позиціями такого змісту:

№ п/п	Назва проєкту регуляторного акта	Обґрунтування необхідності прийняття регуляторного акта	Центральні органи виконавчої влади, структурні підрозділи, що розроблятимуть регуляторний акт	Термін виконання
34.	Наказ Міністерства енергетики України та Фонду державного майна України «Про затвердження Методики визначення шкоди та збитків, завданих об'єктам енергетичної інфраструктури України внаслідок збройної агресії Російської Федерації»	Забезпечить визначення механізму оцінки шкоди та збитків, завданих об'єктам енергетичної інфраструктури України внаслідок втрати, руйнування або пошкодження у зв'язку зі збройною агресією Російської Федерації	Департамент фінансів та управління публічної власності	I квартал 2023 року
35.	Наказ Міністерства енергетики України «Про затвердження Методики визначення вартості втрат (витоку)	Дозволить визначити єдиний підхід до збору, фіксації та узагальнення інформації щодо вартості втрат (витоку) природного 3 газу у разі руйнування або	Директорат нафтогазового комплексу та розвитку ринків	I квартал 2023 року

	природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів, завданих Україні внаслідок збройної агресії російської федерації»	пошкодження газопроводів та/або газорозподільних пунктів, завданих підприємствам, установам та організаціям усіх форм власності у зв'язку із бойовими діями, терористичними актами, диверсіями, ракетно-бомбовими ударами нанесеними під час збройної агресії російської	нафти, природного газу та нафтопродуктів	
--	--	--	--	--

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

м. Київ

***Про внесення змін до Плану діяльності
Міністерства енергетики України
з підготовки проектів регуляторних
актів на 2023 рік***

Відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»; постанови Кабінету Міністрів України від 17.06.2020 № 507 «Про затвердження Положення про Міністерство енергетики України»; Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств, інших органів виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.1992 № 731,
НАКАЗУЮ:

1. Затвердити зміни до Плану діяльності Міністерства енергетики України з підготовки проектів регуляторних актів на 2023 рік, затвердженого наказом Міністерства енергетики України від 13.12.2022 № 415, що додаються.
2. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Міністр

Герман ГАЛУЩЕНКО

UB
Міністерство енергетики України
№2 від 04.01.2023
КЕП: Галущенко Г. В. 04.01.2023 14:06
3ED5083160DBC59B040000007CDD0600E0AE7A00
Сертифікат дійсний з 29.04.2022 10:07 до 29.04.2023 10:07

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства енергетики
України

№ _____

Зміни
до Плану діяльності Міністерства енергетики України
з підготовки проектів регуляторних актів на 2023 рік

Доповнити план позиціями такого змісту:

№ п/п	Назва проєкту регуляторного акта	Обґрунтування необхідності прийняття регуляторного акта	Центральні органи виконавчої влади, структурні підрозділи, що розроблятимуть регуляторний акт	Термін виконання
34.	Наказ Міністерства енергетики України та Фонду державного майна України «Про затвердження Методики визначення шкоди та збитків, завданих об'єктам енергетичної інфраструктури України внаслідок збройної агресії Російської Федерації»	Забезпечить визначення механізму оцінки шкоди та збитків, завданих об'єктам енергетичної інфраструктури України внаслідок втрати, руйнування або пошкодження у зв'язку зі збройною агресією Російської Федерації	Департамент фінансів та управління публічної власності	I квартал 2023 року
35.	Наказ Міністерства енергетики України «Про затвердження Методики визначення вартості втрат (витоку)	Дозволить визначити єдиний підхід до збору, фіксації та узагальнення інформації щодо вартості втрат (витоку) природного 3 газу у разі руйнування або	Директорат нафтогазового комплексу та розвитку ринків	I квартал 2023 року

	природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів, завданих Україні внаслідок збройної агресії російської федерації»	пошкодження газопроводів та/або газорозподільних пунктів, завданих підприємствам, установам та організаціям усіх форм власності у зв'язку із бойовими діями, терористичними актами, диверсіями, ракетно-бомбовими ударами нанесеними під час збройної агресії російської	нафти, природного газу та нафтопродуктів	
--	--	--	--	--

НАКАЗ

м. Київ

**Про затвердження Методики
визначення шкоди та збитків, завданих
об'єктам енергетичної інфраструктури
України внаслідок збройної агресії
Російської Федерації**

Відповідно до підпункту 16 пункту 2 Порядку визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 березня 2022 року № 326 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 22 липня 2022 року № 951),

НАКАЗУЄМО:

1. Затвердити Методику визначення шкоди та збитків, завданих об'єктам енергетичної інфраструктури України внаслідок збройної агресії Російської Федерації, що додається.
2. Департаменту фінансів та управління публічної власності Міністерства енергетики України забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України у встановленому законодавством порядку.
3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.
4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на Першого заступника Міністра енергетики України ВЛАСЕНКА Юрія та заступника Голови Фонду державного майна України БСЛОВУ Юлію.

Міністр енергетики України

Герман ГАЛУЩЕНКО

**Голова Фонду державного майна
України**

Рустем УМЄРОВ

Міністерство енергетики України
№26/1.1-18.4-1511 від 20.01.2023
КЕП: Галущенко Г. В. 20.01.2023 17:59
3ED5083160DBC59B040000007CDD0600E0AE7A00
Сертифікат дійсний з 29.04.2022 10:07 до 29.04.2023 10:07

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства енергетики України
та Фонду державного майна України

_____ року № _____

Методика
визначення шкоди та збитків, завданих об'єктам енергетичної
інфраструктури України внаслідок збройної агресії Російської Федерації

I. Основні положення

1. Ця Методика визначає механізм оцінки шкоди та збитків, завданих об'єктам енергетичної інфраструктури України внаслідок втрати, руйнування або пошкодження у зв'язку зі збройною агресією Російської Федерації (далі – збройна агресія).

2. Механізми оцінки реальних збитків та потреб у відновленні втрачених, знищених та пошкоджених об'єктів енергетичної інфраструктури, що наведені в цій Методиці, розроблено на підставі національних та міжнародних стандартів оцінки, а також керівних принципів Світового банку щодо оцінки збитків та інших матеріалів, що розроблені організаціями, визнаними у світовому співтоваристві.

Ця Методика є обов'язковою для використання під час оцінки збитків, завданих постраждалим внаслідок збройної агресії, у тому числі під час проведення судової експертизи (експертного дослідження), пов'язаної з оцінкою збитків, завданих постраждалим внаслідок збройної агресії, та її положення переважають над іншими положеннями нормативно-правових актів, методик, рекомендацій тощо, які регулюють питання визначення розміру збитків, завданих об'єктам енергетичної інфраструктури України. У разі якщо певні питання, пов'язані з оцінкою збитків, не врегульовано цією Методикою, застосовуються інші нормативно-правові акти з питань оцінки майна, що визначені такими згідно із Законом України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» (далі – Закон), та оціночні процедури, що передбачені міжнародними та національними стандартами оцінки, міжнародною оціночною практикою. Необхідність та доцільність застосування інших нормативно-правових актів з питань оцінки майна обґрунтовуються у звіті про оцінку збитків (висновку експерта).

Визначення економічних втрат суб'єктів паливно-енергетичного комплексу внаслідок знищення та пошкодження їх майна, втрати фінансових активів, а також упущену вигоду від неможливості чи перешкод у провадженні господарської діяльності здійснюється відповідно до Методики визначення шкоди та обсягу збитків, завданих підприємствам, установам та організаціям усіх форм власності внаслідок знищення та пошкодження їх майна у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації, а також упущеної вигоди від неможливості чи перешкод у

провадженні господарської діяльності, затвердженої наказом Міністерства економіки України та Фонду державного майна України від 18 жовтня 2022 року № 3904/1223 та зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 02 грудня 2022 року за № 1522/38858 (далі – Методика визначення шкоди).

3. У цій Методиці терміни вживаються у таких значеннях:

аварійний ремонт – позаплановий ремонт, що викликаний конструктивними дефектами будівель, споруд, обладнання (машини, устаткування), дефектами ремонту та порушенням правил технічної експлуатації, що виникли внаслідок факторів збройної агресії;

вимушені витрати – витрати, пов'язані з тимчасовим переміщенням, з виконанням додаткових робіт, а також вартість пошкоджених або знищених активів, якщо ці витрати не були об'єктом окремої оцінки;

витрати на відновлення – актуальні на дату оцінки витрати на створення/придбання подібного активу, що має еквівалентну корисність з урахуванням сучасних вимог до матеріалів, технологій та конструктивних рішень;

втрачений об'єкт (актив) – об'єкт (актив), над яким внаслідок впливу зовнішніх факторів втрачено контроль з боку його власника (балансоутримувача) та/або який не може бути відновлений за його первісним місцем розташування;

демонтажні роботи (демонтаж) – особливий різновид будівельних робіт, що виконуються на пошкоджених або зруйнованих активах з метою ліквідації (видалення) частини або всіх їх конструктивних елементів;

об'єкти енергетичної інфраструктури – об'єкти в електроенергетичному, ядерно-промисловому, вугільно-промисловому, торфодобувному, нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, в тому числі, майно критичної інфраструктури, інші виробничі активи, які підлягають оцінці відповідно до цієї Методики;

залишкова вартість заміщення – результат оціночної процедури, за якою вартість нерухомого майна об'єктів енергетичної інфраструктури визначається як сума ринкової вартості землі та вартості заміщення будівель (споруд), зменшена на обсяг їх сукупного знецінення;

знищений об'єкт (актив) – об'єкт (актив), на якому внаслідок впливу зовнішніх факторів відбулася руйнація у значному обсязі конструктивних елементів, у зв'язку з чим його відновлення є неможливим (значно ускладненим) або економічно недоцільним;

постраждалий(і) – власники та/або балансоутримувачі об'єктів енергетичної інфраструктури та їх уповноважені особи; органи державної влади або органи місцевого самоврядування, якщо на території, що їм підпорядкована, розташовані зазначені об'єкти;

потреби у відновленні активу – обсяг витрат, необхідний для відновлення втраченого, пошкодженого або знищеного активу та пов'язаних з ним майнових прав;

пошкоджений об'єкт (актив) – об'єкт (актив), на якому внаслідок впливу зовнішніх факторів відбулася часткова руйнація конструктивних елементів, але який не потребує повного демонтажу та може бути приведений у експлуатаційно

придатний стан шляхом подальшої реставрації, реконструкції або капітального ремонту;

премія за ризики, невраховані у вартості заміщення (відтворення) активу (інтерес девелопера) – прийнятна з точки зору учасників ринку винагорода за підприємницьку ініціативу зі створення/придбання і налагодження певного активу в конкретному місці на дату оцінки;

сучасний еквівалентний актив – актив, що має подібне до об'єкта оцінки призначення та еквівалентну корисність, але відрізняється від об'єкта оцінки сучасними конструктивними рішеннями та використанням сучасних матеріалів, технологій виготовлення (створення, будівництва);

техніка спеціального призначення (спецтехніка) – транспортні засоби, машини, механізми, які мають чітко визначене призначення, виготовлені з урахуванням особливостей сфери застосування для виконання певних операційних функцій.

Терміни «нерухома річ (нерухоме майно, нерухомість)», «рухома річ» та «збиток» вживаються у значенні, наведеному в Цивільному кодексі України, термін «суб'єкт господарювання» – у значенні, наведеному в Господарському кодексі України. Інші терміни, що використовуються в цій Методиці, вживаються у значенні, наведеному в Порядку визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 20 березня 2022 року № 326 (далі – Порядок), Методиці визначення шкоди, національних стандартах оцінки та інших нормативно-правових актах з оцінки майна, що відповідно до статті 9 Закону здійснюють методичне регулювання оцінки майна.

4. Оцінка шкоди та збитків, що проводиться відповідно до цієї Методики здійснюється з такою метою:

визначення збитків, завданих внаслідок збройної агресії, в межах кримінальних проваджень за законодавством України;

визначення збитків, завданих внаслідок збройної агресії, для цілей подання постраждалими заяв на компенсацію;

визначення збитків, завданих внаслідок збройної агресії, для цілей подання позовів (в тому числі колективних) постраждалими до міжнародних судових інстанцій, а також подання позову Державою Україна до міжнародних судових інстанцій;

інших цілей.

5. Така мета згідно з цією Методикою досягається шляхом визначення у вартісному виразі:

розміру реальних збитків внаслідок втрати, знищення та пошкодження об'єктів енергетичної інфраструктури;

потреб у витратах, необхідних для відновлення об'єктів енергетичної інфраструктури, що зазнали руйнівного впливу внаслідок збройної агресії.

Оцінка реальних збитків та потреб у відновленні відповідно до цієї Методики визначається без урахування податку на додану вартість.

6. Об'єктом оцінки шкоди і збитків у цій Методичці є наступні втрати об'єктів енергетичної інфраструктури, зокрема таких об'єктів:

- 1) нерухоме майно, в тому числі ділянки землі та речові права на них, будівлі і споруди;
- 2) рухоме майно, включаючи механізми, устаткування та обладнання;
- 3) техніка спеціального призначення;
- 4) товарно-матеріальні запаси;
- 5) інші активи енергетичної інфраструктури, включаючи:
газо- та нафтопроводи з усіма об'єктами і спорудами, зв'язаними з ними єдиним технологічним процесом;
об'єкти з виробництва електричної енергії;
об'єкти з передачі електричної енергії;
електричні мережі (в тому числі ПС 35-100 (150) кВ, ПЛ 35-110 (150) кВ, ТП-10/0,4 кВ, ПЛ 0,4(10) кВ, КЛ 0,4(10) кВ);
об'єкти з розподілу електричної енергії;
об'єкти з продажу електричної енергії.

Ідентифікація об'єктів оцінки здійснюється відповідно до переліку активів згідно із даними балансоутримувача, в розрізі складу об'єктів бухгалтерського обліку.

II. Організаційні засади оцінки реальних збитків і потреб у відновленні

1. Оцінка реальних збитків та потреб у відновленні здійснюється шляхом проведення незалежної оцінки суб'єктом оціночної діяльності – суб'єктом господарювання, визнаним таким Законом (далі – суб'єкти оціночної діяльності), з дотриманням національних і міжнародних стандартів оцінки, та враховуючи вимоги, визначені цією Методикою, на підставі договору між таким суб'єктом оціночної діяльності та замовником такої оцінки.

Замовниками оцінки реальних збитків та потреб у відновленні є власники та/або балансоутримувачі об'єктів енергетичної інфраструктури та їх уповноважені особи; органи державної влади або органи місцевого самоврядування, якщо на території, що їм підпорядкована, розташовані зазначені об'єкти (за дорученням власників та/або балансоутримувачів об'єктів енергетичної інфраструктури).

2. Умови договору на проведення оцінки майна визначаються із урахуванням вимог статті 11 Закону та зазначаються у завданні на проведення оцінки майна, який є невід'ємною складовою такого договору. Обов'язково зазначається: об'єкт оцінки, мета та дата оцінки.

Датою оцінки реальних збитків та потреб у відновленні є датою не раніше ніж 23 лютого 2022 року. Оцінка збитків станом на дату оцінки, яка передує 23 лютого 2022 року, здійснюється згідно з вимогами Закону з дотриманням методичного регулювання оцінки майна, яке здійснюється національними стандартами оцінки та міжнародними стандартами оцінки, європейськими стандартами оцінки, нормами міжнародної оціночної практики, що склалася, за наявності вихідних даних та інформаційних джерел, необхідних для проведення оцінки.

3. Вихідними даними, що застосовуються під час оцінки реальних збитків та потреб у відновленні, є:

перелік активів, що входять до складу об'єкта оцінки, згідно до даних бухгалтерського обліку балансоутримувача;

правова, технічна та інша документація на майно, що зазнало руйнівного впливу, яка дає змогу його ідентифікації, зокрема документи, які складені відповідними комісіями під час огляду об'єкта збитків і ґрунтуються на судженнях (свідченнях) членів комісій;

звіт (акт) про обстеження пошкоджених та/або знищених об'єктів після завдання шкоди;

дані щодо переліку та характеристики активів, якими передбачається заміщення знищених пошкоджених та втрачених активів (для цілей визначення витрат на відновлення);

інші документи, які містять характеристики об'єкта оцінки.

4. З метою документального оформлення фактів втрати та/або пошкодження, та/або знищення об'єктів енергетичної інфраструктури керівники підприємств енергетичної інфраструктури можуть призначити осіб (окремо визначених або у складі комісій, робочих груп тощо) відповідальних за:

збір та консолідацію відомостей про об'єкти енергетичної інфраструктури, що зазнали руйнівного впливу;

засвідчення факту втрати, знищення, пошкодження об'єкта енергетичної інфраструктури шляхом складання відповідних актів;

зберігання задокументованої інформації.

Документальне оформлення включає в себе збір та підготовку будь-яких матеріалів, які підтверджують факт втрати та/або пошкодження та/або знищення об'єктів енергетичної інфраструктури, у тому числі, але не виключно: звіти, записи, листи, вкладення, кореспонденція, листування, фотографії, телеграми, повідомлення, нотатки розмов, меморандуми, угоди, щоденники, протоколи, виступи, заяви, робочі відомості, тези, резюме, висновки, нотатки, нариси, журнали, бухгалтерські книги, записи адресної книги, аудиторські перевірки, графіки, діаграми, проекти документів, дослідження, газети, календарі зустрічей, звіти про витрати, транспортні накладні, патенти, рахунки-фактури, звіти щодо поставок, рахунки, чеки, виписки з рахунків, замовлення на поставку, звіти про випробування, комп'ютерні роздруківки, аудіо та мультимедійні записи, будь-то рукописні, друковані, набрані, записані або архівні, в паперовій, магнітній або будь-якій іншій формі, а також будь-які копії, неідентичні копії, проекти

документів, TIFF, GIF, JPEG або інші графічні файли, текстові документи, електронні таблиці, файли з бази даних, PowerPoint або аналогічні презентації, чати або миттєві повідомлення, PDF-файли, аудіо, відео або мультимедійні файли, електронні повідомлення та вкладення до електронних повідомлень, а також будь-які інші електронні файли або інформацію, збережену в електронному вигляді, в тому числі паперові документи, які зберігаються в електронному вигляді, а також будь-які копії таких документів та доопрацювання або зміни будь-чого з вищеперерахованого. Оригінали, чернетки та неідентичні копії документів повинні розглядатися як окремі документи та кожен з них повинен бути збережений.

До складу комісій або робочих груп включаються представники інженерно-технічних служб відповідних підприємств енергетичної інфраструктури, а також за згодою можуть бути включені:

представник військово-цивільної адміністрації та/або представник об'єднаних територіальних громад чи місцевої ради, на території якої знаходиться зазначені об'єкти;

представник Державної служби України з надзвичайних ситуацій;

представник Державної інспекції енергетичного нагляду України.

За рішенням керівника суб'єкта господарювання окремі відповідальні особи, комісії, робочі групи можуть призначатись/створюватись по кожному структурному/відокремленому підрозділу.

5. Оцінка реальних збитків та потреб у відновленні здійснюється за наявності вихідних даних, необхідних для проведення оцінки, та наявності інформаційних джерел, які надаються суб'єкту оціночної діяльності замовником оцінки в паперовій або електронній формах.

Копії документів, що використовуються як вихідні дані, повинні бути чіткими та засвідчені в установленому законодавством порядку.

6. Виконавці оцінки збитків мають право доступу до об'єкта оцінки, документації та іншої інформації, яка є необхідною або має суттєве значення для проведення оцінки, отримують пояснення та додаткові відомості, необхідні для проведення оцінки, від замовника оцінки та інших осіб і здійснюють огляд об'єкта оцінки, зокрема з використанням технічних засобів та інформаційних джерел (геопросторові дані, цифрові картографічні матеріали, дані дистанційного зондування землі та їх похідних продуктів, фотоматеріали, відеоматеріали та інше).

7. За результатами оцінки складається звіт про оцінку реальних збитків та/або потреб у відновленні, у стислій або повній формі.

Для цілей подання позовів до міжнародних судових інстанцій складається повна форма звіту, який має відповідати міжнародним стандартам оцінки або загальноновизнаним у світі стандартам, якщо їх застосування вимагається відповідною міжнародною судовою інстанцією.

Звіт про оцінку реальних збитків та/або потреб у відновленні складається в електронній формі та у паперовій формі, якщо складення звіту у паперовій формі визначено договором на проведення оцінки майна.

Звіт про оцінку реальних збитків та/або потреб у відновленні в електронній формі підписується всіма оцінювачами, які безпосередньо проводили оцінку реальних збитків та/або потреб у відновленні, а також керівником суб'єкта оціночної діяльності або уповноваженою ним особою.

Електронна форма звітів підписується шляхом накладення електронного підпису з урахуванням вимог законодавства у сфері електронних довірчих послуг.

Звіт про оцінку реальних збитків та/або потреб у відновленні є дійсним до дати відшкодування збитків (включно).

8. Стисла форма звіту про оцінку реальних збитків та/або потреб у відновленні обов'язково має містити таку інформацію:

- опис об'єкта енергетичної інфраструктури, щодо якого здійснюється оцінка;
- стислий опис пошкоджень об'єкта енергетичної інфраструктури (якщо майно пошкоджено або знищено) або обставин втрати майна (якщо майно втрачено);
- мету оцінки;
- вид вартості;
- дату оцінки;
- використані відомості, якими підтверджується завдання шкоди та збитків, та джерело їх отримання;
- аналіз достатності вхідних даних для виконання оцінки;
- припущення, на які спирався оцінювач під час проведення оцінки;
- оціночні процедури, методи та підходи застосовані під час оцінки;
- висновок про вартість;
- дату складання звіту про оцінку.

Повна форма звіту про оцінку реальних збитків та/або потреб у відновленні складається із дотриманням вимог Національного стандарту № 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2003 року № 1440 (далі – Національний стандарт № 1).

9. Рецензування звітів про оцінку збитків є обов'язковим у разі, якщо об'єктом оцінки є майно, яке належить до державної або комунальної форми власності. У такому випадку рецензування забезпечується Фондом державного майна України, його регіональними відділеннями, органами місцевого самоврядування, які отримали повноваження на здійснення оціночної діяльності в процесі виконання функцій з управління та розпорядження майном і у складі яких працюють оцінювачі (якщо об'єктом оцінки є майно, що належить до комунальної власності), та проводиться рецензентами, що працюють у Фонді державного майна України, його регіональних відділеннях, органах місцевого самоврядування (якщо об'єктом оцінки є майно, що належить до комунальної власності), або експертними радами саморегулювних організацій оцінювачів. В інших випадках рецензування звіту про оцінку збитків здійснюється на запит особи, яка має заінтересованість у неупередженому критичному розгляді оцінки, за наявності конфліктів, спорів тощо та проводиться експертними радами саморегулювних організацій оцінювачів.

У разі виникнення спорів, пов'язаних із результатами оцінки, а саме визначеного розміру реальних збитків та/або обсягу витрат на відновлення, з професійною оціночною діяльністю оцінювача суб'єкта оціночної діяльності, який проводив незалежну оцінку, зокрема спорів, які розглядаються в суді, неякісна (недостовірна) оцінка встановлюється виключно за результатами рецензування звіту про оцінку реальних збитків та/або потреб у відновленні.

Якщо за результатами проведення рецензування звіту про оцінку встановлено, що оцінка є неякісною (недостовірною), оцінка реальних збитків та/або потреб у відновленні проводиться повторно на ту саму дату оцінки.

10. Процедури оцінки реальних збитків і потреб у відновленні пошкодженого та (або) знищеного майна здійснюється в умовних грошових одиницях (функціональна валюта) – доларах США.

Отриманий результат оцінки підлягає конвертації в національну валюту за поточним курсом Національного Банку України на дату оцінки.

Значення курсу для перерахунку облікових показників вартості заснований на офіційному курсі гривні до долара США станом на 23 лютого 2022 року та складає 28,9877 гривень за умовну грошову одиницю.

III. Методичні засади визначення розміру збитків, спричинених збройною агресією російської федерації

1. База оцінки реальних збитків і потреб у відновленні

1. Базою оцінки реальних збитків, що зазнали об'єкти енергетичної інфраструктури та потреб у відновленні таких об'єктів може бути ринкова вартість або залишкова вартість заміщення (відтворення).

Об'єкти (активи), що не належать до будівель (споруд) чи спеціалізованого майна, і які на дату оцінки мають відповідний ринок купівлі-продажу, оцінюються за ринковою вартістю із застосуванням методів порівняльного підходу з відповідним обґрунтуванням обраних елементів порівняння, ступеня подібності об'єктів порівняння та розміру поправок на коригування відмінностей між об'єктами порівняння та об'єктом оцінки.

Об'єкти (активи), що належать до будівель (споруд) чи спеціалізованого майна, оцінюються за вартістю заміщення (відтворення) із застосуванням методу заміщення чи методу відтворення витратного підходу з відповідним обґрунтуванням актуальних на дату оцінки витрат коштів і часу на їх створення (будівництво, налагодження тощо).

2. Вартість заміщення (відтворення) при оцінці реальних збитків обчислюється, виходячи з припущення незмінності матеріалів, технологій та конструктивних рішень, за якими було створено втрачений, знищений чи пошкоджений актив. Натомість оцінка потреб у відновленні ґрунтується на припущенні заміщення втраченого, знищеного чи пошкодженого активу (його конструктивних елементів) сучасним еквівалентом.

3. При оцінці реальних збитків вартість заміщення (відтворення) зменшується на розмір фізичного знецінення активу, ґрунтуючись на припущенні, що знецінення активу має прямолінійний характер і обчислюється як відношення дійсного (ефективного) віку об'єкта до строку його фізичного життя за умови належного рівня утримання та експлуатації.

У всіх випадках під час визначення розміру реальних збитків не враховується функціональна та економічна (зовнішня) застарілість активу.

4. У разі неможливості визначення вартості відтворення оцінюваного активу під час оцінки реальних збитків (наприклад, за причини великої застарілості активу та відсутності даних щодо витрат на відтворення копії такого активу) визначається вартість заміщення активу альтернативним активом еквівалентної корисності, найближчим за експлуатаційними та технічними характеристиками до оцінюваного активу.

5. При оцінці реальних збитків та потреб у відновленні враховується загальний ступінь придатності активу (його конструктивних елементів) для подальшого використання.

6. Оцінка потреб у відновленні активу ґрунтується на припущеннях, що використовували б учасники ринку, в тому числі враховуючи ризик, пов'язаний з відновленням. Урахування притаманного відновленню ризику може бути здійснено шляхом включення до грошових потоків додаткових витрат або шляхом коригування процентної ставки. Під час визначення потреб у відновленні необхідно уникати подвійного врахування ризиків, коли непередбачені обставини вже були відображені у розмірах грошових потоків або у значенні процентної ставки.

2. Оцінка реальних збитків та/або потреб у відновленні об'єктів нерухомого майна

1. Для цілей цієї Методики до об'єктів нерухомого майна відносяться ділянки землі та речові права на них, будівлі (споруди) та інші поліпшення, розташовані на цих ділянках.

2. Визначення розміру реальних збитків здійснюється з урахуванням таких основних методичних вимог:

під час визначення розміру реальних збитків, завданих майну, припускається, що знецінення майна має прямолінійний характер і обчислюється як відношення дійсного віку об'єкта до строку його фізичного життя за умови належного рівня утримання та експлуатації;

у всіх випадках під час визначення розміру реальних збитків не враховується економічна (зовнішня) застарілість майна;

вартість пошкодженого, втраченого або знищеного майна після понесення збитків обчислюють з урахуванням ступеня придатності елементів такого майна для подальшого користування.

Обчислення розміру реальних збитків у вартісному виразі для втраченого нерухомого майна здійснюється із застосуванням такої формули:

$$V_{DAM} = V_L \times (1 + i) + V_C^S \times (1 + i)^{0,5} \times (1 - d), \quad (1)$$

де: V_{DAM} – розмір реальних збитків для втраченого нерухомого майна;

V_L – ринкова вартість ділянки землі;

V_C^S – вартість заміщення (відтворення) будівлі чи споруди подібним еквівалентом;

i – ставка компаундування;

d – ступінь знецінення будівлі (споруди).

Ринкова вартість землі визначається як добуток типової на дату оцінки для району розташування об'єкта оцінки вартості землі в розрахунку на одиницю площі та відповідної площі ділянки землі об'єкта оцінки.

Вартість заміщення (відтворення) будівлі (споруди) відображає актуальні на дату оцінки прямі та непрямі витрати на будівництво еквівалентної чи подібної будівлі (споруди), обчислені за методом вартості одиниці порівняння, методом розбиття за компонентами чи за кошторисним методом з відповідним коригуванням, у разі потреби, на розбіжності між об'єктами порівняння та об'єктом оцінки в основних елементах порівняння.

Незалежно від обраного метода вартість заміщення сучасним еквівалентом відображає витрати, передбачені пунктами 3.30-3.40 Кошторисних норм України у будівництві «Настанова з визначення вартості будівництва», затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 01 листопада 2021 року № 281 (далі – Кошторисні норми), а саме:

безпосередні витрати, необхідні для розробки проектної документації, спорудження (реконструкції) основного об'єкту будівництва, благоустрою та озеленення території;

супутні витрати, пов'язані з підготовкою території будівництва, спорудженням в межах ділянки землі допоміжних та обслуговуючих об'єктів та мереж (якщо вони не є об'єктами окремої оцінки), зведенням та розбиранням тимчасових будівель і споруд, виконанням інших робіт, пов'язаних із здійсненням будівництва;

кошторисний прибуток;

кошти на покриття адміністративних витрат будівельних організацій;

кошти на покриття ризику всіх учасників будівництва;

кошти на покриття додаткових витрат, пов'язаних з інфляційними процесами;

податки, збори, обов'язкові платежі, встановлені чинним законодавством і не враховані складовими вартості будівництва.

Вартість заміщення (відтворення) не включає вартість фінансування та прибуток девелопера, які мають бути враховані у ставці компаундування, значення якої детерміновано тривалістю будівництва будівлі чи споруди.

Ставка компаундування, значення якої детерміноване тривалістю будівництва будівлі (споруди), обчислюється за формулою:

$$i = (1 + i_A)^{\frac{k}{12}} - 1, \quad (2)$$

де: i – ставка компаундування;

i_A – річна ставка компаундування;

k – тривалість будівництва (місяці).

Значення річної ставки компаундування відповідає актуальній на дату оцінки вартості фінансування з урахуванням ризиків, які не були враховані у вартості заміщення (відтворення):

$$i_A = (1 + i_F) \times (1 + i_D) - 1, \quad (3)$$

де: i_A – річна ставка компаундування;

i_F – вартість фінансування – інтерес інвестора;

i_D – премія за ризики, які не були враховані у вартості заміщення (відтворення) будівлі чи споруди – інтерес девелопера.

Ступінь знецінення будівлі (споруди) визначається за припущенням про її належну експлуатацію та технічне обслуговування як відношення дійсного (ефективного) віку будівлі (споруди) на дату оцінки, що передує даті заподіяння шкоди, до строку її фізичного життя з урахуванням питомої ваги конструктивних елементів з неусувним фізичним зносом, строк корисної служби яких співпадає зі строком фізичного життя будівлі (споруди):

$$d = w_{inc} \times \frac{EA}{NL}, \quad (4)$$

де: d – ступінь знецінення будівлі (споруди) за умови належного технічного обслуговування;

w_{inc} – питома вага конструктивів з неусувним фізичним зносом, строк корисної служби яких співпадає зі строком фізичного життя будівлі (споруди);

EA – дійсний (ефективний) вік будівлі (споруди) на дату оцінки, що передує даті заподіяння шкоди;

NL – строк фізичного життя будівлі чи споруди, що визначається залежно від призначення та класу капітальності будівлі чи споруди.

3. Обчислення розміру реальних збитків у вартісному виразі для знищеної будівлі (споруди) здійснюється із застосуванням такої формули:

$$V_{DAM} = V_C^S \times (1 + i)^{0.5} \times (1 - d), \quad (5)$$

де: V_{DAM} – розмір реальних збитків внаслідок знищення будівлі (споруди);
 V_C^S – вартість заміщення (відтворення) будівлі (споруди) подібним еквівалентом;

i – ставка компаундування, значення якої детерміноване тривалістю будівництва;

d – ступінь знецінення будівлі (споруди).

Розмір реальних збитків внаслідок знищення чи пошкодження будівлі (споруди) може бути збільшений на вимушені витрати, пов'язані з аварійним ремонтом, якщо такі витрати не були предметом окремої оцінки.

4. Обчислення розміру реальних збитків у вартісному виразі для пошкодженої будівлі (споруди) здійснюється з урахуванням ступеня придатності її конструктивних елементів для подальшого використання за формулою:

$$V_{DAM} = V_C^S \times (1 + i)^{0.5} \times (1 - d) \times (1 - s), \quad (6)$$

де: V_{DAM} – розмір реальних збитків внаслідок пошкодження будівлі (споруди);

V_C^S – вартість заміщення (відтворення) будівлі (споруди) подібним еквівалентом;

i – ставка компаундування, значення якої детерміноване тривалістю будівництва;

d – ступінь знецінення будівлі (споруди);

s – загальний ступінь придатності конструктивів будівлі (споруди) для подальшого використання.

Загальний ступінь придатності конструктивних елементів будівлі (споруди) визначається як сума ступеня придатності i -го конструктивного елемента будівлі (споруди) для подальшого використання, зваженого на його частку (питому вагу) у вартості заміщення (відтворення) будівлі чи споруди:

$$s = \sum_{i=1}^n s_i \times w_i, \quad (7)$$

де: s – загальний ступінь придатності конструктивів будівлі (споруди) для подальшого використання;

n – кількість конструктивних елементів будівлі (споруди);

i – конструктивний елемент будівлі (споруди);

s_i – ступінь придатності i -го конструктиву будівлі (споруди) для подальшого використання;

w_i – частка (питома вага) i -го конструктиву будівлі (споруди) у вартості заміщення будівлі (споруди) подібним еквівалентом.

Альтернативним і рівноцінним способом розрахунку розміру реальних збитків внаслідок пошкодження будівлі (споруди) може бути обчислення зменшення її вартості на підставі попереднього визначення витрат на заміну пошкоджених конструктивних елементів їх подібним еквівалентом:

$$\Delta V_C^S = V_C^S \times (1 - s) = V_C^S - V_C^S \times s, \quad (8)$$

де: ΔV_C^S – витрати на заміну пошкоджених конструктивів будівлі (споруди);
 V_C^S – вартість заміщення (відтворення) будівлі (споруди) подібним еквівалентом без урахування пошкодження;

s – загальний ступінь придатності конструктивів будівлі (споруди) для подальшого використання,

з наступним і обов'язковим урахуванням ступеня знецінення будівлі (споруди) за формулою:

$$V_{DAM} = \Delta V_C^S \times (1 + i)^{0.5} \times (1 - d), \quad (9)$$

де: V_{DAM} – розмір реальних збитків внаслідок пошкодження будівлі (споруди);
 ΔV_C^S – витрати на заміну пошкоджених конструктивів будівлі (споруди).

5. Обчислення обсягу витрат на відновлення втраченого нерухомого майна та/або пошкодженого і знищеного нерухомого майна за умови його відновлення в іншому місці (на іншій ділянці землі) здійснюється із застосуванням такої формули:

$$V_{NEE} = V_L \times (1 + i) + V_C^M \times (1 + i)^{0.5}, \quad (10)$$

де: V_{NEE} – обсяг витрат на відновлення втраченого нерухомого майна та/або пошкодженого і знищеного нерухомого майна за умови його відновлення в іншому місці (на іншій ділянці землі);

V_L – ринкова вартість землі;

V_C^M – вартість заміщення будівлі (споруди) сучасним еквівалентом;

i – ставка компаундування, значення якої детерміноване тривалістю будівництва;

Ринкова вартість землі визначається як добуток типової на дату оцінки для району розташування об'єкта оцінки вартості землі в розрахунку на одиницю площі та відповідної площі ділянки землі об'єкта оцінки.

Вартість заміщення будівлі (споруди) відображає актуальні на дату оцінки прямі та непрямі витрати на будівництво сучасного еквівалента, обчислені за методом вартості одиниці порівняння, методом розбиття за компонентами чи за кошторисним методом з відповідним коригуванням, у разі потреби, на розбіжності між об'єктами порівняння та об'єктом оцінки в основних елементах порівняння.

Незалежно від обраного метода вартість заміщення сучасним еквівалентом відображає витрати, передбачені пунктами 3.30-3.40 Кошторисних норм, а саме:

безпосередні витрати, необхідні для розробки проектної документації, спорудження (реконструкції) основного об'єкту будівництва, благоустрою та озеленення території;

супутні витрати, пов'язані з підготовкою території будівництва, спорудженням в межах ділянки землі допоміжних та обслуговуючих об'єктів та мереж (якщо вони не є об'єктами окремої оцінки), зведенням та розбиранням тимчасових будівель і споруд, виконанням інших робіт, пов'язаних із здійсненням будівництва;

кошторисний прибуток;

кошти на покриття адміністративних витрат будівельних організацій;

кошти на покриття ризику всіх учасників будівництва;

кошти на покриття додаткових витрат, пов'язаних з інфляційними процесами;

податки, збори, обов'язкові платежі, встановлені чинним законодавством і не враховані складовими вартості будівництва.

Підсумкову суму будівельних витрат зменшують на розмір зворотних сум за рахунок повторного використання тимчасових будівель.

Ставка компаундування, значення якої детерміноване тривалістю будівництва сучасного еквівалента будівлі (споруди) і забезпечує інтереси інвестора та девелопера, обчислюється за алгоритмом, що наведений у пункту 2 цієї глави за формулами 2 та 3 цієї Методики.

6. Обчислення обсягу витрат на відновлення знищеної будівлі (споруди) в межах існуючої ділянки землі здійснюється за формулою:

$$V_{NEE} = V_C^M \times (1 + i)^{0.5}, \quad (11)$$

де: V_{NEE} – обсяг витрат на відновлення знищеної будівлі (споруди) в межах існуючої ділянки землі;

V_C^M – вартість заміщення будівлі (споруди) сучасним еквівалентом;

i – ставка компаундування, значення якої детерміноване тривалістю будівництва.

Вартість заміщення знищеної будівлі (споруди) сучасним еквівалентом та тривалість будівництва такої будівлі (споруди) мають враховувати, у разі потреби, ускладненість виконання робіт з відновлення в межах існуючої ділянки землі з відповідним обґрунтуванням ступеня ускладненості (встановлення сервітутів, застосування додаткових пристосувань, спеціальних технологій виконання робіт тощо).

7. Обчислення обсягу витрат на відновлення пошкодженої будівлі (споруди) в межах існуючої ділянки землі здійснюється з дотриманням вимог щодо врахування ускладненості виконання робіт з відновлення, зазначених у пункті 6 цієї глави, та з урахуванням ступеня придатності конструктивних елементів пошкодженої будівлі (споруди) для подальшого використання із застосуванням такої формули:

$$V_{NEE} = V_C^M \times (1 + i)^{0.5} \times (1 - s), \quad (12)$$

де: V_{NEE} – обсяг витрат на відновлення знищеної будівлі (споруди) в межах існуючої ділянки землі;

V_C^M – вартість заміщення будівлі (споруди) сучасним еквівалентом;

i – ставка компаундування, значення якої детерміноване тривалістю будівництва;

s – загальний ступінь придатності конструктивів будівлі (споруди) для подальшого використання.

Загальний ступінь придатності конструктивних елементів будівлі (споруди) визначається як сума ступеня придатності i -го конструктивного елемента будівлі (споруди) для подальшого використання, зваженого на його частку (питому вагу) у вартості заміщення будівлі чи споруди сучасним еквівалентом:

$$s = \sum_{i=1}^n s_i \times w_i, \quad (13)$$

де: s – загальний ступінь придатності конструктивів будівлі (споруди) для подальшого використання;

s_i – ступінь придатності i -го конструктиву будівлі (споруди) для подальшого використання;

w_i – частка (питома вага) i -го конструктиву будівлі (споруди) у вартості заміщення будівлі (споруди) сучасним еквівалентом.

Альтернативним і рівноцінним способом оцінки потреб у відновленні пошкодженої будівлі (споруди) в межах існуючої ділянки землі може бути обчислення обсягу витрат на заміну пошкоджених конструктивних елементів їх сучасним еквівалентом:

$$V_{NEE} = \Delta V_C^M \times (1 + i)^{0.5}, \quad (14)$$

де: V_{NEE} – обсяг витрат на відновлення пошкодженої будівлі (споруди) в межах існуючої ділянки землі;

ΔV_C^M – витрати на заміщення пошкоджених конструктивів будівлі (споруди) сучасним еквівалентом ($\Delta V_C^M = V_C^M \times (1 - s) = V_C^M - V_C^M \times s$);

i – ставка компаундування, значення якої детерміноване тривалістю виконання робіт з відновлення пошкодженої будівлі.

Витрати на заміщення пошкоджених конструктивів будівлі (споруди) їх сучасним еквівалентом та тривалість виконання робіт з відновлення мають враховувати, у разі потреби, ускладненість виконання таких робіт у межах існуючої ділянки землі з відповідним обґрунтуванням ступеня ускладненості (встановлення сервітутів, застосування додаткових пристосувань, спеціальних технологій виконання робіт тощо).

3. Оцінка реальних збитків і потреб у відновленні рухомого майна

1. Активами (об'єктами), що віднесені до рухомого майна, для цілей цієї Методики, та пункту 16 Порядку, визнаються машини та обладнання енергетичної

інфраструктури з виробництва, передачі, розподілу та продажу електричної енергії, а також техніка спеціального призначення (спецтехніка).

Оцінка реальних збитків і потреб у відновленні цих об'єктів заснована на визначенні вартості об'єктів з використанням витратного та порівняльного підходів відповідно до Національного стандарту № 1 та Міжнародних стандартів оцінки.

Для цілей цієї Методики:

втраченими або знищеними активами (об'єктами) є такі активи (об'єкти), які внаслідок заподіяння шкоди від збройної агресії втратили здатність виконувати свої первинні технологічні функції, для яких вони призначені, а також пошкоджені активи, що частково втратили здатність виконувати свої первинні технологічні функції та відновлення яких є фізично можливим, але економічно недоцільним. Розмір реальних збитків внаслідок пошкодження вказаних об'єктів приймається таким, що дорівнює розміру реальних збитків внаслідок знищення такого майна;

пошкодженими активами є активи, що внаслідок заподіяння шкоди від збройної агресії частково втратили здатність виконувати свої первинні технологічні функції, для яких вони призначені, але відновлення яких фізично можливе та економічно доцільне.

Економічна доцільність відновлення для цілей цієї Методики визнається в тому випадку, коли на підставі попереднього визначення витрат на відновлювальний ремонт такі витрати складають більше, ніж 85% вартості активу в тому стані, в якому він знаходився до завдання йому шкоди.

2. Обчислення розміру реальних збитків у вартісному виразі для втрачених та знищених об'єктів здійснюється із застосуванням такої формули:

$$V_{DAM} = V^S \times (1 + i)^{0.5} \times (1 - d), \quad (15)$$

де: V_{DAM} – розмір реальних збитків для втраченого (знищеного) активу;

V^S – вартість заміщення (відтворення) оцінюваного активу;

d – ступінь знецінення активу на дату завдання йому шкоди;

i – ставка компаундування.

Відповідно до цілей цієї Методики вартість заміщення (відтворення) активу в залежності від характеру експлуатації активу в межах операційного процесу за необхідності збільшується на необхідний обсяг витрат на монтаж та пуско-налагоджувальні роботи для такого активу.

У разі неможливості визначення вартості відтворення оцінюваного активу (наприклад, за причини великої застарілості активу та відсутності даних щодо витрат на відтворення копії такого активу) в якості V^S може бути використана вартість заміщення активу альтернативним активом еквівалентної корисності, найближчим за експлуатаційними та технічними характеристиками до оцінюваного активу.

3. Ступінь знецінення об'єктів за умови належного технічного обслуговування визначається за формулою:

$$d = \frac{EA}{NL}, \quad (16)$$

де: d – ступінь знецінення активу (машин та обладнання);

EA – дійсний (ефективний) вік, який відповідає фізичному стану активу і враховує умови його експлуатації;

NL – строк фізичного життя активу.

Дійсний (ефективний) вік активу є строком від дати вводу активу в експлуатацію або від дати останнього виконаного капітального ремонту активу до дати оцінки.

Дійсний (ефективний) вік активу визначається за формулою:

$$EA = NL - RL, \quad (17)$$

де: EA – дійсний (ефективний) вік, який відповідає фізичному стану активу і враховує умови його експлуатації;

NL – строк фізичного життя активу;

RL – залишковий строк життя активу.

Визначення залишкового строку життя передбачає, що оцінювачу відомо, як актив буде експлуатуватися від дати оцінки до дати закінчення його строку життя. Таку інформацію повинен надати замовник оцінки.

Строк фізичного життя активу визначається відповідно до додатку 10 Методики оцінки активів суб'єктів природних монополій, суб'єктів господарювання на суміжних ринках у сфері комбінованого виробництва електричної та теплової енергії, затвердженої наказом Фонду державного майна України від 12 березня 2013 року № 293, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 29 березня 2013 року за № 522/23054. У разі відсутності відповідної інформації в зазначеному додатку строк фізичного життя рухомого майна (машин та обладнання) може визначатись згідно з технічними паспортами, іншою технічною документацією на відповідний актив, що є в наявності, іншими Методиками, в яких визначені нормативні строки експлуатації об'єктів, та інформацією, наданою замовником оцінки або балансоутримувачем майна.

Якщо ступінь знецінення d за результатами такого розрахунку перевищує 0,85, то він для подальшого визначення вартості майна приймається на рівні 0,85.

4. Альтернативним способом визначення ступеню знецінення активу d може бути використання шкали рівня фізичного зносу, який для цілей цієї Методики визнається таким, що дорівнює ступеню знецінення активу.

В такому випадку фізичний знос машин та обладнання визначається відповідно до додатку 1 цієї Методики за процедурою порівняння, яка базується на порівнянні аналогічних об'єктів з новим об'єктом. Визначення величини фізичного зносу припускає оцінку фактичного стану об'єкту, виходячи з його зовнішнього

вигляду, технічного стану, умов експлуатації та інших факторів. Таку інформацію надає замовник оцінки.

Якщо ступінь знецінення d перевищує 0,85, то він для подальшого визначення вартості майна приймається на рівні 0,85.

5. Ставка компаундування визначається за формулами 2 та 3 цієї Методики. Параметр k , що міститься в формулі 2 цієї Методики, відображає тривалість будівництва будівлі (споруди) в місяцях, в даному випадку характеризує час, необхідний для придбання, поставки, монтажу та налагодження активу (рухомого майна):

якщо актив (рухоме майно) є невід'ємною частиною нерухомого майна, значення параметру k приймається на рівні тривалості будівництва такого нерухомого майна;

при цьому значення параметру k може бути обґрунтовано зменшене задля врахування того, що придбання, поставка, монтаж та налагодження активу (рухомого майна) може здійснюватися протягом меншого терміну, аніж той, що був би необхідний для будівництва відповідного об'єкта нерухомого майна в цілому;

якщо актив (рухоме майно) не є невід'ємною частиною нерухомого майна та/або час, необхідний для придбання, поставки, монтажу та налагодження активу менший за 4 місяці, значення параметру k приймається таким, що дорівнює 0, та процедура компаундування не застосовується.

6. Обчислення розміру реальних збитків у вартісному виразі для пошкоджених об'єктів здійснюється з урахуванням їх ступеня придатності для подальшого використання із застосуванням такої формулою:

$$V_{DAM} = V^S \times (1 + i)^{0,5} \times (1 - d) \times (1 - s), \quad (18)$$

де: V_{DAM} – розмір реальних збитків внаслідок пошкодження активу;

V^S – вартість заміщення (відтворення) оцінюваного активу;

d – ступінь знецінення активу на дату завдання йому шкоди.

s – загальний ступінь придатності для подальшого використання конструктивних елементів та складових активу;

i – ставка компаундування.

У разі, коли актив не є спеціалізованим майном і заміщення активу можливе шляхом придбання активу еквівалентної корисності на ринку, розмір реальних збитків у вартісному виразі для втрачених та знищених об'єктів може визначатися як ринкова вартість активу, визначена з використанням порівняльного підходу.

Загальний ступінь придатності конструктивних елементів та складових активу визначається на підставі інформації, яку надає замовник оцінки.

Ставка компаундування обирається відповідно до положень пункту 5 цієї глави.

7. Альтернативним і рівноцінним способом розрахунку розміру реальних збитків внаслідок пошкодження активу може бути обчислення зменшення його

вартості на підставі попереднього визначення витрат на заміну пошкоджених конструктивних елементів та складових активу їх подібним еквівалентом:

$$\Delta V^S = V^S \times (1 - s) = V^S - V^S \times s, \quad (19)$$

де: ΔV^S – витрати на заміну пошкоджених конструктивних елементів та складових активу;

V^S – вартість заміщення (відтворення) оцінюваного активу без урахування пошкодження;

s – загальний ступінь придатності для подальшого використання конструктивних елементів та складових активу;

$V^S \times s$ – вартість заміщення (відтворення) оцінюваного активу з урахуванням придатності для подальшого використання.

Витрати на заміну пошкоджених конструктивних елементів та складових активу обґрунтовуються оцінювачем самостійно або визначаються на підставі інформації, яку надає замовник оцінки.

Надалі реальні збитки внаслідок пошкодження активу з урахуванням ступеня знецінення активу здійснюються за формулою:

$$V_{DAM} = \Delta V^S \times (1 + i)^{0.5} \times (1 - d), \quad (20)$$

де: V_{DAM} – розмір реальних збитків внаслідок пошкодження активу;

ΔV^S – витрати на заміну пошкоджених конструктивних елементів та складових активу;

i – ставка компаундування, значення якої детерміновано тривалістю строку відновлення пошкодженого активу.

В цьому випадку під час обчислення ставки компаундування за формулами 2 і 3 цієї Методики параметр k відображає тривалість робіт по заміні конструктивних елементів та складових активу. Якщо тривалість таких робіт менша за 4 місяці, значення параметру k приймається таким, що дорівнює нулю, та процедура компаундування не застосовується.

8. Розмір реальних збитків внаслідок пошкодження, втрати або знищення активу може бути збільшений на вимушені витрати, пов'язані з аварійним ремонтом, якщо такі витрати були понесені з дати заподіяння шкоди та не були предметом окремої оцінки. Розмір вимушених витрат приймається на підставі актів виконаних робіт, документів, що підтверджують оплату таких витрат, іншої доречної інформації, що надана замовником оцінки.

9. Визначення обсягу витрат на відновлення знищеного або втраченого активу передбачає визначення вартості заміщення активу сучасним еквівалентом, збільшеної за необхідності, в залежності від характеру експлуатації активу в межах операційного процесу, на витрати в необхідному обсязі на монтаж та пуско-налагоджувальні роботи для такого активу:

$$V_{NEE} = V_C^M \times (1 + i)^{0,5}, \quad (21)$$

де: V_{NEE} – обсяг витрат на відновлення знищеного або втраченого активу;
 V_C^M – вартість заміщення активу сучасним еквівалентом;
 i – ставка компаундування.

У разі, коли актив не є спеціалізованим майном і заміщення активу можливе шляхом придбання активу еквівалентної корисності на ринку, обсяг витрат на відновлення знищеного або втраченого активу може визначатися як ринкова вартість активу, визначена з використанням порівняльного підходу.

Ставка компаундування обирається відповідно до положень пункту 5 цієї глави.

10. Визначення обсягу витрат на відновлення пошкодженого активу здійснюється з урахуванням ступеня придатності конструктивних елементів та складових пошкодженого активу для подальшого використання із застосуванням такої формули:

$$V_{NEE} = V_C^M \times (1 + i)^{0,5} \times (1 - s), \quad (22)$$

де: V_{NEE} – обсяг витрат на відновлення пошкодженого активу;
 V_C^M – вартість заміщення активу сучасним еквівалентом;
 s – загальний ступінь придатності для подальшого використання конструктивних елементів та складових активу;
 i – ставка компаундування, значення якої детерміновано тривалістю строку відновлення пошкодженого активу.

Загальний ступінь придатності конструктивних елементів та складових активу визначається на підставі інформації, яку надає замовник оцінки.

В цьому випадку під час обчислення ставки компаундування за формулами 2 та 3 цієї Методики параметр k відображає тривалість робіт по заміні конструктивних елементів та складових активу. Якщо тривалість таких робіт менша за 4 місяці, значення параметру k приймається таким, що дорівнює нулю, та процедура компаундування не застосовується.

**Директор Департаменту фінансів
та управління публічної власності
Міністерства енергетики України**

Олена БІРЮКОВА

**Директор департаменту оцінки майна,
майнових прав та професійної
оціночної діяльності
Фонду державного майна України**

Світлана БУЛГАКОВА

Додаток 1
до Методики визначення шкоди
та збитків, завданих об'єктам
енергетичної інфраструктури
Україні внаслідок збройної
агресії Російської Федерації
(пункт 4 глави 3 розділу III)

Довідкова таблиця по рівню знецінення

Стан обладнання	Характеристика фізичного стану	Рівень знецінення, %
Нове	Нове, змонтоване обладнання, що не було в експлуатації, у відмінному стані	0 5
Дуже добрий	Практично нове обладнання, що було у недовгій експлуатації, яке не потребує ремонту або заміни яких-небудь частин	10 15
Добрий	Обладнання, що було в експлуатації, повністю відремонтоване або реконструйоване у доброму стані	20 25 30 35
Задовільний	Обладнання, що було в експлуатації, яке вимагає деякого ремонту або заміни окремих дрібних частин, таких, як підшипники, вкладиші та ін.	40 45 50 55 60
Умовно придатний	Обладнання, що було в експлуатації, в стані, придатному до подальшої експлуатації, але яке потребує значного ремонту або заміни головних частин, таких, як двигун, та інших відповідальних вузлів	65 70 75 80
Незадовільний	Обладнання, що було в експлуатації, яке потребує капітального ремонту, такого, як заміна робочих органів основних агрегатів	85 90
Непридатний до використання або брухт	Обладнання, по відношенню до якого нема розумних перспектив на продаж, крім як по вартості основних матеріалів, які можна з нього отримати	97,5 100

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проекту спільного наказу Міністерства енергетики України та Фонду
державного майна України «Про затвердження Методики
визначення шкоди та збитків, завданих об'єктам енергетичної
інфраструктури України внаслідок збройної агресії Російської Федерації»
(далі – проект спільного наказу)

I. Визначення проблеми

У зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану», Указом Президента України від 24.02.2022 № 64 «Про введення воєнного стану в Україні» в Україні введено воєнний стан із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року.

З 10 жовтня 2022 року, переорієнтувавши свою тактику, російська федерація розпочала масове бомбардування об'єктів критичної енергетичної інфраструктури з метою порушення постачання електричної енергії та тепла населенню і промисловості України.

Протягом останніх десяти тижнів більшість ключових енергетичних об'єктів (основні підстанції НЕК «Укренерго», теплові електростанції та теплоелектроцентралі) зазнали значних пошкоджень внаслідок ракетних обстрілів з боку російської федерації. Багато енергетичних об'єктів піддавалися повторним атакам. Процес відновлення пошкодженого обладнання на генеруючому обладнанні триває постійно.

Чинне законодавство не містить відповідних норм, що регулюють правовідносини, пов'язані з втратами в енергетиці, зумовленими пошкодженнями, що здебільшого не можна усунути через ведення бойових дій або знаходження об'єкту в небезпечній зоні.

Проект спільного наказу розроблено на виконання пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 20 березня 2022 року № 326 «Про затвердження Порядку визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 22 липня 2022 року № 951) (далі – Постанова № 326), якою затверджено Порядок визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації (далі – Порядок) та доручено міністерствам, іншим центральним та місцевим органам виконавчої влади розробити і затвердити методики, передбачені Порядком.

Проект спільного наказу передбачає затвердження Методики визначення шкоди та збитків, завданих об'єктам енергетичної інфраструктури України внаслідок збройної агресії Російської Федерації (далі – Методика).

Основні показники, які повинні оцінюватися для визначення шкоди у сфері енергетики:

протяжність втрачених, знищених або пошкоджених газо-, нафтопроводів;
протяжність втрачених, знищених або пошкоджених ліній електропередачі;

Міністерство енергетики України
№26/1.1-18.4-1511 від 20.01.2023
КЕП: Галушенко І. В. 20.01.2023 17:59
3ED5083160DBC59B040000007CDD0600E0AE7A00
Сертифікат дійсний з 29.04.2022 10:07 до 29.04.2023 10:07

вартість втрачених, знищених або пошкоджених об'єктів з виробництва електричної енергії;

вартість втрачених, знищених або пошкоджених об'єктів енергетичної інфраструктури.

Згідно з підпунктом 16 пункту 2 Порядку напрям втрат енергетичної інфраструктури включає зруйновані об'єкти з виробництва, передачі, розподілу та продажу електричної енергії, інші об'єкти енергетичної інфраструктури.

Згідно з пунктом 3 Порядку переліки основних показників в межах кожного напрямку не є вичерпними і можуть бути доповнені у відповідних методиках.

Відповідно до пункту 5 Порядку факт фіксації пошкоджень або руйнації будівель та споруд, зумовлених збройною агресією російської федерації, здійснюється відповідно до Порядку виконання невідкладних робіт щодо ліквідації наслідків збройної агресії Російської Федерації, пов'язаних із пошкодженням будівель та споруд, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 квітня 2022 року № 473.

Прийняття наказу дозволить створити механізм оцінки шкоди та збитків, завданих об'єктам енергетичної інфраструктури України внаслідок втрати, руйнування або пошкодження у зв'язку зі збройною агресією російської федерації.

Визначення шкоди та збитків підприємств, установ та організацій здійснюється відповідно до Методики визначення шкоди та обсягу збитків, завданих підприємствам, установам та організаціям усіх форм власності внаслідок знищення та пошкодження їх майна у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації, а також упущеної вигоди від неможливості чи перешкод у провадженні господарської діяльності, затвердженої спільним наказом Міністерства економіки України та Фонду державного майна України від 18 жовтня 2022 року № 3904/1223, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 грудня 2022 року за № 1522/38858, за погодженням з Мінреінтеграції.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	–	+
Держава	+	–
Суб'єкти господарювання	+	–
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	–

Визначена проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів.

Також, визначена проблема не може бути вирішеною за допомогою діючих регуляторних актів, оскільки на даний час не існує нормативно-правового акту, який вирішив би визначену проблему.

II. Цілі державного регулювання

Головною ціллю державного регулювання проекту спільного наказу є унормування процесу визначення шкоди та обсягу збитків, завданих об'єктам енергетичної інфраструктури.

Механізм оцінки реальних збитків, упущеної вигоди та оцінки потреб у відновленні, що наведені в Методиці, розроблені на підставі національних та міжнародних стандартів оцінки, а також керівних принципів Світового банку щодо оцінки збитків та інших матеріалів, що розроблені організаціями, визнаними у світовому співтоваристві.

Оцінка шкоди та збитків, що буде проводитися відповідно до Методики здійснюватиметься з метою визначення збитків, завданих внаслідок збройної агресії, в межах кримінальних проваджень за законодавством України; визначення шкоди та збитків, завданих внаслідок збройної агресії, для цілей подання постраждалими заяв на компенсацію; визначення шкоди та збитків, завданих внаслідок збройної агресії, для цілей подання позовів (в тому числі колективних) постраждалими до міжнародних судових інстанцій, а також подання позову Державою Україна до міжнародних судових інстанцій.

Методика передбачає механізми оцінки (визначення розміру) шкоди та збитків, завданих об'єктам енергетичної інфраструктури внаслідок збройної агресії станом на дату оцінки, яка є датою не раніше 23 лютого 2022 року. Оцінка (визначення розміру) шкоди та збитків станом на дату оцінки, яка передуює 23 лютого 2022 року, здійснюватиметься шляхом незалежної оцінки згідно із вимогами Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» (далі – Закон № 2658) або судової експертизи (експертного дослідження) згідно із Законом України «Про судову експертизу» (далі – Закон № 4038), із дотриманням методологічного регулювання оцінки майна, яке здійснюється національними стандартами оцінки майна, за наявності вихідних даних та інформаційних джерел, необхідних для проведення оцінки (визначення розміру) збитків.

Результат проведення оцінки збитків має вартісний вираз.

Оцінка шкоди та збитків, що проводиться відповідно до Методики здійснюється для досягнення таких цілей:

визначення збитків, завданих внаслідок збройної агресії, в межах кримінальних проваджень за законодавством України;

визначення збитків, завданих внаслідок збройної агресії, для цілей подання постраждалими заяв на компенсацію;

визначення збитків, завданих внаслідок збройної агресії, для цілей подання позовів (в тому числі колективних) постраждалими до міжнародних судових інстанцій, а також подання позову Державою Україна до міжнародних судових інстанцій;

інших цілей.

Метою оцінки збитків (у вартісному виразі), згідно із Методикою, є визначення:

розміру реальних збитків внаслідок втрати, знищення та пошкодження об'єктів енергетичної інфраструктури;

потреб у витратах, необхідних для відновлення об'єктів енергетичної інфраструктури, що зазнали руйнівного впливу внаслідок збройної агресії.

Оцінка шкоди та збитків об'єктів енергетичної інфраструктури, завданих внаслідок збройної агресії російської федерації, здійснюється шляхом проведення незалежної оцінки збитків або є результатом проведення судової експертизи (експертного дослідження).

Незалежна оцінка збитків забезпечується суб'єктами оціночної діяльності – суб'єктами господарювання, визнаними такими Законом № 2658 (далі – суб'єкти оціночної діяльності), із дотриманням національних стандартів оцінки майна та Міжнародних стандартів оцінки майна, з урахуванням особливостей, що визначені Методикою, на підставі договору між суб'єктом оціночної діяльності та замовником оцінки.

Судова експертиза (експертне дослідження), що пов'язана з оцінкою збитків, та діяльність судових експертів, що пов'язана з оцінкою майна, здійснюється на умовах і в порядку, передбачених Законом № 4038, з урахуванням особливостей методичного регулювання оцінки шкоди та збитків, спричинених втратою, руйнуванням та пошкодженням майна державної, комунальної та приватної форм власності в ході збройної агресії, визначених Методикою. При цьому в дослідницькій частині висновку експерта відображаються усі процедури, пов'язані з оцінкою збитків, що визначені Методикою.

Об'єкт, мета та ціль оцінки мають бути зазначені в звіті про оцінку реальних збитків або висновку експерта.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1. Залишення ситуації, яка існує на цей час	Така альтернатива є неприйнятною, оскільки не дозволить досягти цілі державного регулювання.
Альтернатива 2. Затвердження наказу	Спосіб є прийнятним і єдиним для вирішення проблеми. Прийняття проекту спільного наказу дозволить затвердити Методику визначення шкоди та збитків, завданих об'єктам енергетичної інфраструктури України внаслідок збройної агресії з метою подальшого звернення до суду на отримання компенсації від російської федерації за втрачене, знищене та пошкоджене нерухоме майно, рухоме майно, техніки спеціального призначення, товарно-матеріальних запасів, інших активів енергетичної інфраструктури, включаючи

	об'єкти з виробництва, передачі, розподілу, продажу електричної енергії, газо- та нафтопроводів.
--	--

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1.	Відсутні	Залишення ситуації, яка існує на цей час унеможливить подання позову Державою Україна до міжнародних судових інстанцій для отримання компенсації за шкоду та збитки, завдані об'єктам енергетичної інфраструктури внаслідок втрати, знищення та пошкодження майна у зв'язку із збройною агресією російської федерації.
Альтернатива 2.	Дозволить забезпечити умови для неупередженого визначення обсягу шкоди та збитків, завданих збройною агресією, а саме: втраченого, знищеного, пошкодженого нерухомого та рухомого майна, техніки спеціального призначення об'єктів енергетичної інфраструктури; надасть можливість подання заяв на компенсацію, позовів до міжнародних судових інстанцій, а також подання позову Державою Україна до міжнародних судових інстанцій.	Відсутні
Оцінка впливу на сферу інтересів громадян		

Дія акту не поширюється

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання енергетичної галузі за 2021 рік *	66	442	3380	2650	6538
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	1%	7%	52%	40%	100%
Кількість суб'єктів господарювання енергетичної галузі, що підпадають під дію регулювання за 2021 рік, одиниць	Наразі надання інформації щодо кількості об'єктів енергетичної інфраструктури, що підпадають під дію регулювання Методики, в розрізі груп є неможливим. Відповідно до Аналізу завданих збитків, завданих інфраструктурі України станом на 30 листопада 2022 року, оприлюдненого на офіційному вебсайті Київської школи економіки, в розділі «Росія заплатить» / damaged.in.ua https://kse.ua/ua/about-the-school/news/nal-stopad-2022-roku-zagalna-suma-zbitkiv-zavdana-infrastrukturi-ukrayini-skladaye-mayzhe-136-mlrd/, збитки енергетичної інфраструктури складають \$6,8 млрд. Сума збитків може бути вищою, оскільки відсутня повна інформація про стан українських підприємств, що знаходяться на тимчасово окупованих територіях, та детальна інформація про збитки, завдані інфраструктурі енергетики країни.				

*- Інформація з офіційного вебсайту Держстату – розділ «Кількість діючих суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємництва за видами економічної діяльності у 2010-2021 роках» https://ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/sze_20.htm

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Збереження ситуації, яка існує на цей час	Відсутні	Збереження ситуації, яка існує на цей час не дозволить визначити шкоду та збитки, завдані об'єктам енергетичної інфраструктури внаслідок

		збройної агресії російської федерації. Відсутність затвердженого наказу не дасть змоги об'єктивно розрахувати обсяги шкоди та збитків, завданих об'єктам енергетичної інфраструктури, з метою подальшого звернення у судовому порядку, а також не визначить об'єктивних потреб у витратах необхідних для відновлення відповідних об'єктів.
Альтернатива 2. Затвердження наказу	Подання позовів до міжнародних судових інстанцій з метою отримання компенсації за шкоду та збитки, завдані об'єктам енергетичної інфраструктури внаслідок збройної агресії російської федерації.	Витрати пов'язані з проведенням незалежної оцінки збитків або судової експертизи (експертного дослідження).

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей.

За результатами опрацювання альтернативних способів досягнення цілей державного регулювання здійснено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Вартість балів визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
---	--	--

Альтернатива 1. Збереження ситуації, яка існує на цей час	0	Є недоцільним, оскільки не дозволить досягти цілей державного регулювання.
Альтернатива 2. Затвердження наказу	4	Цілі прийняття регуляторного акта можуть бути реалізовані повною мірою.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1.	Відсутні	Згідно з Аналізом завданих збитків, завданих інфраструктурі України, станом на 30 листопада 2022 року, оприлюдненим Київською школою економіки в розділі «Росія заплатить» / damaged.in.ua https://kse.ua/ua/about-the-school/news/nal-listopad-2022-roku-zagalna-suma-zbitkiv-zavdana-infrastrukturi-ukrayini-skladaye-mayzhe-136-mlrd/ , внаслідок бойових дій прямі збитки завдані інфраструктурі української енергетики за попередніми	Є неприйнятним, оскільки не вирішує цілей державного регулювання

		оцінками складають \$6,8 млрд.	
Альтернатива 2.	Прийняття проекту наказу спільного сприятиме затвердженню Методики, що матиме наслідком можливість визначення шкоди та збитків, завданих по об'єктах енергетичної інфраструктури внаслідок збройної агресії російської федерації та отриманню відповідної компенсації.	Витрати пов'язані з проведенням незалежної оцінки збитків або судової експертизи (експертного дослідження) залежатимуть від кількості об'єктів енергетичної інфраструктури, які постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації.	Цілі прийняття регуляторного акта можуть бути реалізовані повною мірою

Рейтинг	Аргумент щодо переваг обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1.	Не вирішує ключового завдання щодо затвердження Методики підрахунку шкоди та збитків об'єктів енергетичної інфраструктури, внаслідок збройної агресії російської федерації.	X

Альтернатива 2.	Сприятиме створенню умов для підготовки позовів власників та/або балансоутримувачів об'єктів енергетичної інфраструктури та їх уповноважені особи, а також Держави Україна до міжнародних судових інстанцій з метою отримання компенсації за шкоду та збитки, завдані внаслідок збройної агресії російської федерації.	Деякі об'єкти енергетичної інфраструктури розташовані на територіях, які знаходяться в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні) російською федерацією. Наказом Мінреінтеграції від 22.12.2022 № 309, зареєстрованим в Мін'юсті 23.12.2022 за № 1668/39004, затверджено Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією. На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 6 грудня 2022 р. № 1364 «Деякі питання формування переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією» зазначений перелік оновлюється не рідше ніж двічі на місяць.
-----------------	--	--

V. Механізм та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізмом, який забезпечить розв'язання проблеми, є прийняття регуляторного акта.

Заходи, які необхідно здійснити розробникам проекту спільного наказу для впровадження регуляторного акта:

- забезпечити інформування власників, балансоутримувачів об'єктів енергетичної інфраструктури, їх уповноважених осіб; органів державної влади або органів місцевого самоврядування, якщо на території, що їм підпорядкована, розташовані зазначені об'єкти, про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення на веб-сайті Міненерго;

- провести процедуру погодження проекту спільного наказу з Мінреінтеграції та Державною регуляторною службою;

- направити проект спільного наказу до Мін'юсту для проведення державної реєстрації.

Заходи, які необхідно здійснити суб'єктам господарювання після затвердження наказу та процедури його державної реєстрації:

- ознайомитися з затвердженим спільним наказом;
- визначити суб'єкта оціночної діяльності та укласти договір на проведення незалежної оцінки майна;
- призначити осіб, відповідальних за збір та консолідацію відомостей, засвідчень фактів втрати, знищення, пошкодження об'єкта енергетичної інфраструктури, зберігання інформації;
- скласти звіт про оцінку реальних збитків та/або потреб у відновленні, у стислій або повній формі, за результатами оцінки.

Таким чином, ступінь ефективності основних принципів і способів досягнення цілей оцінюється як високий.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Для цілей Методики за умовну грошову одиницю приймають долар США. Отриманий результат в еквіваленті умовної грошової одиниці переводять в гривневий еквівалент за курсом НБУ на дату оцінки.

Незалежна оцінка збитків проводиться на підставі договору між суб'єктом оціночної діяльності та замовником такої оцінки, у якому встановлюється дата оцінки. Датою оцінки реальних збитків та потреб у відновленні є датою не раніше ніж 23 лютого 2022 року. Оцінка збитків станом на дату оцінки, яка передуює 23 лютого 2022 року, здійснюється згідно з вимогами Закону № 2658 з дотриманням методичного регулювання оцінки майна, яке здійснюється національними стандартами оцінки та міжнародними стандартами оцінки, європейськими стандартами оцінки, нормами міжнародної оціночної практики, що склалася, за наявності вихідних даних та інформаційних джерел, необхідних для проведення оцінки.

Оцінка шкоди та збитків, що завдані об'єктам енергетичної інфраструктури, проводиться суб'єктом оціночної діяльності, обраним на конкурентних засадах у порядку, встановленому законодавством.

Замовниками оцінки реальних збитків та потреб у відновленні є власники та/або балансоутримувачі об'єктів енергетичної інфраструктури та їх уповноважені особи; органи державної влади або органи місцевого самоврядування, якщо на території, що їм підпорядкована, розташовані зазначені об'єкти (за дорученням власників та/або балансоутримувачів об'єктів енергетичної інфраструктури).

Судова експертиза, що пов'язана з оцінкою збитків, призначається (доручається) відповідно до вимог Закону № 4038 та відповідного

процесуального законодавства. Експертне дослідження, що пов'язане з оцінкою збитків, призначається (доручається) відповідно до вимог законодавства.

Базою оцінки реальних збитків, що зазнали об'єкти енергетичної інфраструктури та потреб у відновленні таких об'єктів може бути ринкова вартість або залишкова вартість заміщення (відтворення).

За результатом оцінки збитків складається звіт про оцінку реальних збитків суб'єктом оціночної діяльності із дотриманням вимог нормативно-правових актів з оцінки майна у повній або стислій формі.

Для цілей подання позовів до міжнародних судових інстанцій складається повна форма звіту про оцінку реальних збитків, який має відповідати Міжнародним стандартам оцінки або загальновизнаним у світі стандартам, у випадку, якщо їх застосування вимагається відповідною міжнародною судовою інстанцією.

Звіт про оцінку реальних збитків є дійсним до дати відшкодування збитків (включно).

З метою документального оформлення фактів втрати та/або пошкодження, та/або знищення об'єктів енергетичної інфраструктури керівники підприємств енергетичної інфраструктури можуть призначити осіб (окремо визначених або у складі комісій, робочих груп тощо) відповідальних за:

збір та консолідацію відомостей про об'єкти енергетичної інфраструктури, що зазнали руйнівного впливу;

засвідчення факту втрати, знищення, пошкодження об'єкта енергетичної інфраструктури шляхом складання відповідних актів;

зберігання задокументованої інформації.

Виконавці оцінки (визначення розміру) збитків мають право доступу до об'єкта оцінки, документації та іншої інформації, яка є необхідною або має суттєве значення для проведення оцінки, отримують пояснення та додаткові відомості, необхідні для проведення оцінки, від замовника оцінки та інших осіб та здійснюють огляд об'єкта оцінки, зокрема, із використанням технічних засобів та інформаційних джерел (дані звітів, записів, листів, журналів, графіків, фото- та відеоматеріалів та інше).

Особистий огляд об'єкта оцінки проводиться оцінювачем суб'єкта оціночної діяльності, який здійснює незалежну оцінку збитків, або судовим експертом, який проводить (виконує) судову експертизу (експертне дослідження), зокрема, з врахуванням режимних обмежень, та за умов наявності доступу до такого об'єкта (на дату оцінки здійснено розмінування, доступ до майна наявний, безпечний та інше).

Оцінка (визначення розміру) шкоди та збитків здійснюється за наявності вихідних даних, необхідних для проведення оцінки, та наявності інформаційних джерел.

Копії документів, що використовуються як вихідні дані, повинні бути чіткими та засвідчені в установленому законодавством порядку.

Орієнтовні переліки документів, які відносяться до вихідних даних, що використовуються під час оцінки реальних збитків:

перелік активів, що входять до складу об'єкта оцінки, згідно з даними бухгалтерського обліку балансоутримувача;

правова, технічна та інша документація на майно, що зазнало руйнівного впливу, яка дає змогу його ідентифікації, зокрема документи, які складені відповідними комісіями під час огляду об'єкта збитків і ґрунтуються на судженнях (свідченнях) членів комісій;

звіт (акт) про обстеження пошкоджених та/або знищених об'єктів після завдання шкоди;

дані щодо переліку та характеристики активів, якими передбачається заміщення знищених пошкоджених та втрачених активів (для цілей визначення витрат на відновлення);

інші документи, які містять характеристики об'єкта оцінки.

Зокрема, вихідними даними можуть бути:

1. Правовстановлюючий документ на об'єкт:

- договір купівлі-продажу;
- свідоцтво про право власності;
- витяг з державного реєстру речових прав тощо;
- державний акт на право власності на земельну ділянку;
- фінансова звітність, баланс підприємства, матеріали інвентаризації тощо;
- господарські договори та контракти, інші правочини (за наявності);
- звіт (акт) про обстеження пошкоджених та(або) знищених об'єктів після

завдання шкоди, з рекомендаціями щодо подальшої експлуатації, складений відповідно до Порядку проведення обстеження прийнятих в експлуатацію об'єктів будівництва, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2017 року № 257 (далі – Постанова № 257);

- інше.

2. Документи, що характеризують технічний стан об'єкту:

- документи з технічної інвентаризації (технічний паспорт тощо);
- технічний паспорт на рухоме майно;
- звіт про обстеження об'єкта нерухомості або акт обстеження, складений

відповідно до Постанови № 257;

- акт введення основних засобів в експлуатацію;

- інше.

3. Документи, які підтверджують витрати на відновлення об'єкта енергетичної інфраструктури, пошкодженого внаслідок збройної агресії:

- проектно-кошторисна документація;
- проекти розвитку житлово-комунальної інфраструктури;
- рахунок-фактура, фіскальний чек та інший документ, що підтверджує необхідні витрати на відновлення пошкоджень;
- інше.

Орієнтовні переліки документів, що підтверджують те, що втрата, знищення або пошкодження об'єкту оцінки відбулась внаслідок збройної агресії:

- акт про пожежу;

- акт на виконання робіт з очищення місцевості від вибухонебезпечних предметів розмінування;
- витяг з єдиного реєстру досудових розслідувань;
- документи, які фіксують пошкодження, руйнування, знищення або втрату майна, складені уповноваженими органами (комісіями);
- звіт про обстеження (акт обстеження), складений особами на виконання Постанови № 257;
- акти обстеження пошкодження, руйнування, знищення або втрату майна, складені експертами Торгово – промислової Палати України, фахівцями, що працюють в суб'єкті господарювання, іншими фахівцями, експертами, суб'єктами оціночної діяльності;
- протокол огляду місця події, складений органом досудового розслідування, прокурором, ознайомлення з яким здійснюється в порядку, установленому Кримінальним процесуальним кодексом України;
- інше.

Зазначені орієнтовні переліки не є вичерпними.

Інформаційними джерелами, що застосовуються під час оцінки збитків є: результати огляду об'єкта оцінки, що здійснений, зокрема, із використанням технічних засобів та інформаційних джерел (записи, листи, вкладення, кореспонденція, листування, фотографії, телеграми, повідомлення, нотатки розмов, меморандуми, угоди, щоденники, протоколи, виступи, заяви, робочі відомості, тези, резюме, висновки, нотатки, нариси, журнали, бухгалтерські книги, записи адресної книги, аудиторські перевірки, графіки, діаграми, проекти документів, дослідження, газети, календарі зустрічей, звіти про витрати, транспортні накладні, патенти, рахунки-фактури, звіти щодо поставок, рахунки, чеки, виписки з рахунків, замовлення на поставку, звіти про випробування, комп'ютерні роздруківки, аудіо та мультимедійні записи, будь-то рукописні, друковані, набрані, записані або архівні, в паперовій, магнітній або будь-якій іншій формі, а також будь-які копії, неідентичні копії, проекти документів, TIFF, GIF, JPEG або інші графічні файли, текстові документи, електронні таблиці, файли з бази даних, PowerPoint або аналогічні презентації, чати або миттєві повідомлення, PDF-файли, аудіо, відео або мультимедійні файли, електронні повідомлення та вкладення до електронних повідомлень та інше);

ринкові дані, які застосовуються під час проведення оцінки збитків: інформація про угоди купівлі-продажу подібного до об'єкта оцінки майна, ринкові ціни на подібне майно тощо;

інформація з інших документів (звітів, висновків експертів), складених за результатами оцінки реальних збитків;

інші інформаційні джерела, які можуть бути застосовані під час оцінки шкоди та збитків.

Під час оцінки реальних збитків відповідно до Методики необхідним є отримання визначеного законодавством документу, що підтверджує те, що

втрата, знищення або пошкодження майна об'єкту енергетичної інфраструктури відбулась внаслідок збройної агресії.

Рецензування звітів про оцінку реальних збитків є обов'язковим у разі, якщо об'єктом оцінки є майно, яке належить до державної або комунальної форми власності. У такому випадку рецензування забезпечується Фондом державного майна України, його регіональними відділеннями та проводиться рецензентами, що працюють в Фонді державного майна України та його регіональних відділеннях, або експертними радами саморегулівних організацій оцінювачів. В інших випадках рецензування звіту про оцінку реальних збитків здійснюється на запит особи, яка має заінтересованість у неупередженому критичному розгляді оцінки, за наявності конфліктів, спорів тощо та проводиться експертними радами саморегулівних організацій оцінювачів.

У разі виникнення спорів, пов'язаних із результатами оцінки реальних збитків (визначеного розміру збитків), зокрема спорів, які розглядаються в суді, неякісна (недостовірна) оцінка збитку встановлюється виключно за результатами рецензування звіту про оцінку реальних збитків.

Якщо за результатом проведення рецензування звіту про оцінку реальних збитків встановлено, що оцінка є неякісною (недостовірною), оцінка майна здійснюється повторно.

Оцінка реальних збитків (визначення розміру збитків) здійснюється у такій послідовності:

- 1) підготовчий етап;
- 2) здійснення оціночних процедур або експертних досліджень;
- 3) складання звіту про оцінку реальних збитків або висновку експерта.

На підготовчому етапі здійснюється:

ознайомлення з об'єктом оцінки шляхом опрацювання вихідних даних;

аналіз повноти вихідних даних;

аналіз інформаційних джерел;

аналіз рівня надійності ринкових даних – для випадків проведення незалежної оцінки збитків або судової експертизи (експертного дослідження);

укладання договору про проведення оцінки збитків – для випадків проведення незалежної оцінки збитків.

На підготовчому етапі проведення незалежної оцінки або судової експертизи суб'єкт оціночної діяльності або судовий експерт аналізує рівень надійності ринкових даних у кожному конкретному випадку проведення оцінки реальних збитків та відображає відповідну категорію надійності ринкових даних у звіті про оцінку реальних збитків або висновку експерта.

Оплата робіт з проведення незалежної оцінки збитків та рецензування звітів про оцінку реальних збитків, у разі їх рецензування експертними радами саморегулівних організацій оцінювачів, здійснюється за кошти підприємств, установ, організацій, фізичних осіб або інших джерел, що не заборонені законодавством.

Реалізація регуляторного акта не потребуватиме додаткових фінансових витрат органів управління.

Реалізація регуляторного акта може мати додаткові витрати з Державного бюджету України для здійснення оцінки шкоди та збитків, завданих бюджетним установам та організаціям внаслідок збройної агресії російської федерації.

Сума витрат залежить від кількості та площі бюджетних установ та організацій пошкоджених або зруйнованих внаслідок збройної агресії російської федерації, ступеню руйнації, їх місцезнаходження, трудомісткості виконання робіт тощо.

Однією з цілей оцінки є визначення шкоди та збитків, завданих внаслідок збройної агресії російської федерації, для подання позовів постраждалими до міжнародних судових інстанцій, а також подання позову Державою Україна до міжнародних судових інстанцій.

Згідно з Аналізом завданих збитків, завданих інфраструктурі України, станом на станом на 30 листопада 2022 року, оприлюдненим Київською школою економіки в розділі «Росія заплатить» / damaged.in.ua <https://kse.ua/ua/about-the-school/news/na-listopad-2022-roku-zagalna-suma-zbitkiv-zavdana-infrastrukturi-ukrayini-skladaye-mayzhe-136-mlrd/>, внаслідок бойових дій збитки завдані інфраструктурі української енергетики за попередніми оцінками складають \$6,8 млрд.

Оцінювання втрат сфери енергетики знаходиться на «початковому етапі» через відсутність точних даних щодо об'єктів енергетичної інфраструктури, що перебувають у приватній власності, доступу до об'єктів, що знаходяться у зоні бойових дій та на тимчасово окупованих територіях України. Понад 10 теплоелектроцентралей відносяться до повністю знищених або пошкоджених. Загалом зруйновано або знаходяться на окупованих територіях близько 50% теплової генерації.

Часткова або повна зупинка діяльності підприємств, інфраструктурних об'єктів та установ призводять до повної чи часткової зупинки діяльності, втрати доходів, зростання видатків, пов'язаних із війною.

Прийняття регуляторного акта сприятиме визначенню шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок військової агресії російської федерації, для наступного використання цих даних для підготовки консолідованої претензії України до російської федерації щодо реалізації її міжнародно-правової відповідальності за військову агресію проти України та притягнення російської федерації до відповідальності в міжнародних судових органах.

За інформацією Фонду державного майна України в Україні зареєстровано:

2589 суб'єктів оціночної діяльності (станом на 01.08.2022);

6 саморегулювальних організацій оцінювачів;

12 регіональних відділень Фонду державного майна України.

Матеріальні, фінансові та часові витрати залежатимуть від наявності чи відсутності правовстановлюючих документів на об'єкт, документів, що характеризують технічний стан об'єкту, документів, які підтверджують витрати на відновлення об'єкта енергетичної інфраструктури, пошкодженого внаслідок збройної агресії, категорії майна (нерухоме майно, рухоме майно (включаючи

устаткування, механізми та обладнання), техніка спеціального призначення, товарно-матеріальні запаси, єдині майнові комплекси тощо), місцезнаходження об'єкта.

Відповідно до пункту 2 розділу II. «Підготовка до проведення конкурсу» Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності, затвердженого наказом Фонду державного майна України від 31 грудня 2015 року № 2075, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 січня 2016 року за № 60/28190 (із змінами) (далі – Положення), інформація про проведення конкурсу, зокрема, має містити очікувану найбільшу ціну надання послуг з оцінки об'єкта оцінки.

За результатами узагальненої звітності, яку регіональні відділення Фонду державного майна України подають відповідно до наказу Фонду державного майна України від 06.12.2017 № 1663 «Про затвердження форм уніфікованої звітності та внесення змін до деяких наказів Фонду державного майна України» (далі – наказ Фонду № 1663) за результатами проведених конкурсів з відбору суб'єктів оціночної діяльності, а також з урахуванням індексу інфляції, що склався в II півріччі 2021 року (у розмірі 103,4%), показники вартості наданих послуг з оцінки майна в II півріччі 2021 року за групами об'єктів (у діапазоні від найменшого до найбільшого значень) становили:

- об'єкт нерухомого майна, зокрема декілька об'єктів нерухомого майна, що є одним об'єктом оцінки (нежитлові приміщення, майданчики, технічні приміщення, дахи та нерухоме майно для встановлення передавальних пристроїв) – від 1,6 тис. грн до 8,75 тис. грн;

- окремо розташована будівля – від 2,92 тис. грн до 9,0 тис. грн;

- комплекс будівель та споруд – від 5,3 тис. грн до 109,8 тис. грн;

- об'єкт незавершеного будівництва – від 5,68 тис. грн до 12,56 тис. грн;

- цілісний майновий комплекс – від 10,34 тис. грн до 211,25 тис. грн;**

- необоротні активи – від 41,6 тис. грн. до 121,46 тис. грн;

- визначення розміру збитків, завданих державі – від 1,52 тис. грн до 37,77 тис. грн;

- легкові транспортні засоби – 3,12 тис. грн;

- гідротехнічні споруди – від 6,6 тис. грн до 91,12 тис. грн;

- земельна ділянка площею до 10000 кв. м (1 га) – 3,31 тис. грн;

- пакет акцій – від 46,21 тис. грн до 115,62 тис. грн;

- спеціалізована техніка – від 1,97 тис. грн до 2,12 тис. грн.

*** Якщо очікувана вартість послуги з оцінки майна дорівнює або перевищує 200, 0 тис. грн, закупівля такої послуги має відбуватися згідно із Законом України «Про публічні закупівлі».*

Відповідно до пункту 1 розділу II. «Підготовка до проведення конкурсу» Положення при формуванні очікуваної найбільшої ціни надання послуг з оцінки мають враховуватися: особливості об'єкта оцінки (місцезнаходження, площа, кількість необоротних активів тощо), трудомісткість виконання робіт тощо.

У разі відсутності сформованого показника очікуваної найбільшої ціни надання послуг з оцінки об'єкта оцінки, застосовується показник, що належить

до іншої групи об'єктів, які за своїми характеристиками найбільш наближені до об'єкта оцінки.

Показники можуть бути використані при визначенні очікуваної найбільшої ціни надання послуг з оцінки об'єкта оцінки до наступного формування Фондом державного майна України оновлених показників за результатами конкурсів, проведених регіональними відділеннями Фонду державного майна України.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу).

Розрахунок витрат на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади в рамках асигнувань передбачених на відповідний бюджетний рік для Міненерго.

ВИТРАТИ
на одного суб'єкта господарювання великого і середнього
підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

П/п №	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання / підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	-	-
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	-	-
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень Витрати пов'язані з виявленням та веденням обліку пошкодженого майна, а також підготовкою звітності відповідно до п.7 розділу II Методики та поданням інформації згідно з п. 3 Постанови № 326	(6700 гривень) * 2 * 12 місяців + (6700 гривень) * 12 місяців = 241 200 грн	-
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду(контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо), гривень	-	-
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/ обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	-	-
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	-	-
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу,	-	-

	гривень		
8	Інше (уточнити), гривень	-	-
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	241 200 грн	-
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	508	-
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	122 529 600 грн	

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо		-	-

Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)			Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	-			-
Види витрат	Витрати* на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	241 200 грн	-	241 200 грн	-

* Вартість витрат, пов'язаних із підготовкою та поданням звітності державним органам, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації).

Вид витрат	Витрати* на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо)	-	-	-	-

* Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю), визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації.

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витратина експертизи, тощо)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік - стартовий)	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій,	-	-	-	-

сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових,				
--	--	--	--	--

інших експертиз, страхування тощо)				
---------------------------------------	--	--	--	--

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)		-	-

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	-	-

БЮДЖЕТНІ ВИТРАТИ на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва

Кількість суб'єктів великого та середнього підприємництва 508 підприємств.

Розрахунок зроблено для річного подання в електронній формі працівниками енергетичних підприємств до Міненерго інформації (розрахунку) щодо обсягу витрат.

Процедура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва	Планові витрати часу на процедур у	Вартість співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадаю ть під дію процедури регулюва ння	Витрати на адміністрування регулювання (за рік), гривень
Витрати на ознайомлення				508	20,23 грн ¹ *508 = 10 276,84 грн
Витрати, пов'язані із збором інформації передбаченої п.4 розділу II Методики:	-	З 1 січня 2023 року мінімальна заробітна плата у місячному розмірі становить 6700 гривень.	-	508	3 урахуванням 2- х працівників ремонтної бригади (6700 гривень) * 2 * 12 місяців *508

за можливості, підтвердження факту завдання руйнівного впливу саме бойовими діями, терористичним (ми) актом (актами), диверсіями, ракетно-бомбовими ударами, в ході збройної агресії; дані, що були отримані під час реєстрації виклику диспетчерською службою.					= 81 686 400 гривень.
Витрати, пов'язані з підготовкою інформації (звіту) згідно з п.7 розділу II Методики	-	З розрахунку на одного працівника-фінансиста підприємства з мінімальною заробітною платою у місячному розмірі становить 6700 гривень.	-	508	6700 гривень. (6700 гривень) * 12 місяців *508 = 40 843 200 гривень.
Витрати, пов'язані із підготовкою інформації (розрахунку) згідно з п.3 Постанови №326 (часові витрати		Мінімальна заробітна плата у місячному розмірі становить 6700 гривень.		508	(6700 гривень) * 12 місяців *508= 40 843 200 гривень

множимо на мін п/з)					
Витрати, пов'язані з використанням матеріалів для подання інформації (витрати на електронне подання).	-	-	-	-	-
Сумарні витрати суб'єктів господарювання на виконання регулювання (вартість регулювання)	-	-	-	-	163 383 076,84

¹ Для обрахунку: приймаємо за основу мінімальну заробітну плату, визначену у погодинному розмірі, що становить 40,46 грн/год (40,46 * 8 часов) відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» час, який витрачається суб'єктами господарювання на подання заяви в електронній формі 0,5 год. (за результатами консультацій).

ТЕСТ малого підприємництва (М-Тест)

Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва (мікро- та малі):

кількість суб'єктів малого підприємництва, на яких поширюється регулювання: 6030 підприємств, у тому числі малого підприємництва 3380 підприємства та мікропідприємництва 2650 підприємств;

питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких вплинула збройна агресія малого підприємництва 52% та мікропідприємництва 40% (відповідно до додатка 1 до Методики).

Порядковий номер	Найменування оцінки	У стартовий рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний 1 рік)	Витрати за п'ять років
------------------	---------------------	--	---------------------------------	------------------------

Вимоги «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання				
1	Придбання необхідного обладнання (пристроїв, машин, механізмів)	-	-	-
2	Процедури перевірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування	-	-	-
3	Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати-витратні матеріали)	-	-	-
4	Процедури обслуговування обладнання(технічне обслуговування)	-	-	-
5	Інші процедури (уточнити)	-	-	-
6	Разом, гривень	-	-	-
7	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	-	-	-
8	Сумарно, гривень	-	-	-
	Витрати на ознайомлення	20,23 грн ¹		
9	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання Витрати, пов'язані із збором інформації передбаченої п.4 розділу II Методики: за можливості, підтвердження факту завдання руйнівного впливу саме бойовими діями, терористичним(ми) актом (актами), диверсіями, ракетно-бомбовими ударами, в ході збройної агресії; дані, що були отримані під час реєстрації виклику диспетчерською службою.		З 1 січня 2023 року мінімальна заробітна плата у місячному розмірі становить 6700 гривень. З урахуванням 2-х працівників ремонтної бригади (6700 гривень) * 2 * 12 місяців = 160 800 гривень.	

10	Процедури організації виконання вимог регулювання Витрати, пов'язані з підготовкою інформації (звіту) згідно з п.7 розділу II Методики		З розрахунку на одного працівника-фінансиста підприємства (6700 гривень) * 12 місяців = 80 400 гривень.	
11	Процедури офіційного звітування Витрати, пов'язані з використанням матеріалів для подання інформації згідно з п.3 Постанови №326 (витрати на електронне подання)	-	-	-
12	Процедури щодо забезпечення процесу перевірок	-	-	-
13	Інші процедури (уточнити)	-	-	-
14	РАЗОМ (сума рядків: 9+12+витрати на ознайомлення), гривень		241 220,23	241 220,23
15	Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць		6030	6030
16	Сумарні витрати суб'єктів господарювання на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 4 x рядок 5), гривень		1 454 557 986,91	1 454 557 986,9

¹ Для обрахунку: приймаємо за основу мінімальну заробітну плату, визначену у погодинному розмірі, що становить 40,46 грн/год (40,46 * 8 часів) відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» час, який витрачається суб'єктами господарювання на подання заяви в електронній формі 0,5 год. (за результатами консультацій).

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії наказу не обмежується у часі та залежить від змін у законодавстві України.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією спільного наказу.

Кількості суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання Методики, можливо буде підрахувати після повної деокупації тимчасово окупованих територій України.

Витрати власників та/або балансоутримувачів залежатимуть від категорії майна, яке оцінюватиметься, та попередньо становитимуть від 1,52 тис. гривень до 211,25 тис. гривень.

Часові витрати на ознайомлення з положеннями наказу становитимуть близько 1 години.

При цьому слід зазначити, що наказ буде розміщено у вільному доступі на офіційному вебпорталі Верховної Ради України в розділі «Законодавство» та на офіційному вебсайті Міненерго.

Часові витрати на укладення договору між суб'єктом оціночної діяльності та замовником такої оцінки і на отримання звіту про оцінку реальних збитків в середньому становитимуть 1 місяць (в залежності від категорії майна).

Очікується високий рівень поінформованості суб'єктів господарювання, оскільки проект спільного наказу оприлюднено на офіційному вебсайті Міненерго для громадського обговорення.

Пунктом 3 Постанови № 326 міністерствам, іншим центральним та місцевим органам виконавчої влади, відповідальним за визначення шкоди та збитків за напрямками, передбаченими Порядком, доручено подавати щороку до 1 квітня наступного періоду Мінреінтеграції відповідну інформацію для її узагальнення та подання до 1 червня Кабінетові Міністрів України.

З метою викладеного, для визначення показників результативності регуляторного акта буде інформація Мінреінтеграції щодо кількості звітів про оцінку реальних збитків, висновків судових експертів за напрямом «втрати енергетичної інфраструктури», за яким відповідальним є Міненерго відповідно до підпункту 16 пункту 2 Порядку.

Прогнозовані показники результативності проекту спільного наказу:

а) кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія акта – поширюється на суб'єктів господарювання енергетичної галузі з виробництва, передачі, розподілу та продажу електричної енергії, інших об'єктів енергетичної інфраструктури, нафто- та газопроводів;

б) рівень поінформованості суб'єктів господарювання енергетичної галузі стосовно основних положень регуляторного акта – високий, оскільки його буде оприлюднено на офіційному сайті Міненерго;

в) кількість оцінених об'єктів енергетичної інфраструктури, розмір визначених реальних збитків за Методикою внаслідок втрати, руйнування або пошкодження у зв'язку із збройною агресією – високий, оскільки проект

спільного наказу визначає механізм оцінки реальних збитків та потреб у відновленні втрачених, знищених та пошкоджених об'єктів енергетичної інфраструктури;

г) розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта – не зміниться.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності дії регуляторного акта буде проводитись статистичним методом.

Базове відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься протягом року з дня його оприлюднення; повторне відстеження – не пізніше ніж через два роки після набрання чинності регуляторним актом; періодичне відстеження – кожні три роки після проведення повторного відстеження.

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися Міністерством енергетики України та Фондом державного майна України як розробниками акта.

Міністр енергетики України

Герман ГАЛУЩЕНКО

« ____ » _____ 2023 р.

**МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ
(Міненерго)**

вул. Хрещатик, 30, м. Київ, 01601, тел.: (044) 531-36-93; 206-38-45
E-mail: kanc@mev.gov.ua, сайт: <http://mre.kmu.gov.ua>, ідентифікаційний код 37552996

На № _____

**Державна регуляторна служба
України**

*Щодо погодження
проекту спільного наказу*

Міністерство енергетики України відповідно до статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», надсилає на розгляд та погодження проект спільного наказу Міністерства енергетики України та Фонду державного майна України «Про затвердження Методики визначення шкоди та збитків, завданих об'єктам енергетичної інфраструктури України внаслідок збройної агресії Російської Федерації».

- Додатки: 1. Проект спільного наказу на 22 арк.
2. Аналіз регуляторного впливу на 27 арк.
3. Копія повідомлення про оприлюднення на 2 арк.
4. Копія наказу на 3 арк.

Міністр

Герман ГАЛУЩЕНКО

Юлія ЯКОВЕЦЬ 594 66 43

UB
Міністерство енергетики України
№26/І.І-18.4-1511 від 20.01.2023
КЕП: Галущенко Г. В. 20.01.2023 17:59
3ED5083160DBC59B040000007CDD0600E0AE7A00
Сертифікат дійсний з 29.04.2022 10:07 до 29.04.2023 10:07

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проекту спільного наказу Міністерства енергетики України та Фонду
державного майна України «Про затвердження Методики
визначення шкоди та збитків, завданих об'єктам енергетичної
інфраструктури України внаслідок збройної агресії Російської Федерації»
(далі – проект спільного наказу)

I. Визначення проблеми

У зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану», Указом Президента України від 24.02.2022 № 64 «Про введення воєнного стану в Україні» в Україні введено воєнний стан із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року.

З 10 жовтня 2022 року, переорієнтувавши свою тактику, російська федерація розпочала масове бомбардування об'єктів критичної енергетичної інфраструктури з метою порушення постачання електричної енергії та тепла населенню і промисловості України.

Протягом останніх десяти тижнів більшість ключових енергетичних об'єктів (основні підстанції НЕК «Укренерго», теплові електростанції та теплоелектроцентралі) зазнали значних пошкоджень внаслідок ракетних обстрілів з боку російської федерації. Багато енергетичних об'єктів піддавалися повторним атакам. Процес відновлення пошкодженого обладнання на генеруючому обладнанні триває постійно.

Чинне законодавство не містить відповідних норм, що регулюють правовідносини, пов'язані з втратами в енергетиці, зумовленими пошкодженнями, що здебільшого не можна усунути через ведення бойових дій або знаходження об'єкту в небезпечній зоні.

Проект спільного наказу розроблено на виконання пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 20 березня 2022 року № 326 «Про затвердження Порядку визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 22 липня 2022 року № 951) (далі – Постанова № 326), якою затверджено Порядок визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації (далі – Порядок) та доручено міністерствам, іншим центральним та місцевим органам виконавчої влади розробити і затвердити методики, передбачені Порядком.

Проект спільного наказу передбачає затвердження Методики визначення шкоди та збитків, завданих об'єктам енергетичної інфраструктури України внаслідок збройної агресії Російської Федерації (далі – Методика).

Основні показники, які повинні оцінюватися для визначення шкоди у сфері енергетики:

протяжність втрачених, знищених або пошкоджених газо-, нафтопроводів;
протяжність втрачених, знищених або пошкоджених ліній електропередачі;

Міністерство енергетики України
№26/1.1-18.4-1511 від 20.01.2023
КЕП: Галушенко І. В. 20.01.2023 17:59
3ED5083160DBC59B040000007CDD0600E0AE7A00
Сертифікат дійсний з 29.04.2022 10:07 до 29.04.2023 10:07

вартість втрачених, знищених або пошкоджених об'єктів з виробництва електричної енергії;

вартість втрачених, знищених або пошкоджених об'єктів енергетичної інфраструктури.

Згідно з підпунктом 16 пункту 2 Порядку напрям втрат енергетичної інфраструктури включає зруйновані об'єкти з виробництва, передачі, розподілу та продажу електричної енергії, інші об'єкти енергетичної інфраструктури.

Згідно з пунктом 3 Порядку переліки основних показників в межах кожного напрямку не є вичерпними і можуть бути доповнені у відповідних методиках.

Відповідно до пункту 5 Порядку факт фіксації пошкоджень або руйнації будівель та споруд, зумовлених збройною агресією російської федерації, здійснюється відповідно до Порядку виконання невідкладних робіт щодо ліквідації наслідків збройної агресії Російської Федерації, пов'язаних із пошкодженням будівель та споруд, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 квітня 2022 року № 473.

Прийняття наказу дозволить створити механізм оцінки шкоди та збитків, завданих об'єктам енергетичної інфраструктури України внаслідок втрати, руйнування або пошкодження у зв'язку зі збройною агресією російської федерації.

Визначення шкоди та збитків підприємств, установ та організацій здійснюється відповідно до Методики визначення шкоди та обсягу збитків, завданих підприємствам, установам та організаціям усіх форм власності внаслідок знищення та пошкодження їх майна у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації, а також упущеної вигоди від неможливості чи перешкод у провадженні господарської діяльності, затвердженої спільним наказом Міністерства економіки України та Фонду державного майна України від 18 жовтня 2022 року № 3904/1223, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 грудня 2022 року за № 1522/38858, за погодженням з Мінреінтеграції.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	–	+
Держава	+	–
Суб'єкти господарювання	+	–
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	–

Визначена проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів.

Також, визначена проблема не може бути вирішеною за допомогою діючих регуляторних актів, оскільки на даний час не існує нормативно-правового акту, який вирішив би визначену проблему.

II. Цілі державного регулювання

Головною ціллю державного регулювання проекту спільного наказу є унормування процесу визначення шкоди та обсягу збитків, завданих об'єктам енергетичної інфраструктури.

Механізм оцінки реальних збитків, упущеної вигоди та оцінки потреб у відновленні, що наведені в Методиці, розроблені на підставі національних та міжнародних стандартів оцінки, а також керівних принципів Світового банку щодо оцінки збитків та інших матеріалів, що розроблені організаціями, визнаними у світовому співтоваристві.

Оцінка шкоди та збитків, що буде проводитися відповідно до Методики здійснюватиметься з метою визначення збитків, завданих внаслідок збройної агресії, в межах кримінальних проваджень за законодавством України; визначення шкоди та збитків, завданих внаслідок збройної агресії, для цілей подання постраждалими заяв на компенсацію; визначення шкоди та збитків, завданих внаслідок збройної агресії, для цілей подання позовів (в тому числі колективних) постраждалими до міжнародних судових інстанцій, а також подання позову Державою Україна до міжнародних судових інстанцій.

Методика передбачає механізми оцінки (визначення розміру) шкоди та збитків, завданих об'єктам енергетичної інфраструктури внаслідок збройної агресії станом на дату оцінки, яка є датою не раніше 23 лютого 2022 року. Оцінка (визначення розміру) шкоди та збитків станом на дату оцінки, яка передуює 23 лютого 2022 року, здійснюватиметься шляхом незалежної оцінки згідно із вимогами Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» (далі – Закон № 2658) або судової експертизи (експертного дослідження) згідно із Законом України «Про судову експертизу» (далі – Закон № 4038), із дотриманням методологічного регулювання оцінки майна, яке здійснюється національними стандартами оцінки майна, за наявності вихідних даних та інформаційних джерел, необхідних для проведення оцінки (визначення розміру) збитків.

Результат проведення оцінки збитків має вартісний вираз.

Оцінка шкоди та збитків, що проводиться відповідно до Методики здійснюється для досягнення таких цілей:

визначення збитків, завданих внаслідок збройної агресії, в межах кримінальних проваджень за законодавством України;

визначення збитків, завданих внаслідок збройної агресії, для цілей подання постраждалими заяв на компенсацію;

визначення збитків, завданих внаслідок збройної агресії, для цілей подання позовів (в тому числі колективних) постраждалими до міжнародних судових інстанцій, а також подання позову Державою Україна до міжнародних судових інстанцій;

інших цілей.

Метою оцінки збитків (у вартісному виразі), згідно із Методикою, є визначення:

розміру реальних збитків внаслідок втрати, знищення та пошкодження об'єктів енергетичної інфраструктури;

потреб у витратах, необхідних для відновлення об'єктів енергетичної інфраструктури, що зазнали руйнівного впливу внаслідок збройної агресії.

Оцінка шкоди та збитків об'єктів енергетичної інфраструктури, завданих внаслідок збройної агресії російської федерації, здійснюється шляхом проведення незалежної оцінки збитків або є результатом проведення судової експертизи (експертного дослідження).

Незалежна оцінка збитків забезпечується суб'єктами оціночної діяльності – суб'єктами господарювання, визнаними такими Законом № 2658 (далі – суб'єкти оціночної діяльності), із дотриманням національних стандартів оцінки майна та Міжнародних стандартів оцінки майна, з урахуванням особливостей, що визначені Методикою, на підставі договору між суб'єктом оціночної діяльності та замовником оцінки.

Судова експертиза (експертне дослідження), що пов'язана з оцінкою збитків, та діяльність судових експертів, що пов'язана з оцінкою майна, здійснюється на умовах і в порядку, передбачених Законом № 4038, з урахуванням особливостей методичного регулювання оцінки шкоди та збитків, спричинених втратою, руйнуванням та пошкодженням майна державної, комунальної та приватної форм власності в ході збройної агресії, визначених Методикою. При цьому в дослідницькій частині висновку експерта відображаються усі процедури, пов'язані з оцінкою збитків, що визначені Методикою.

Об'єкт, мета та ціль оцінки мають бути зазначені в звіті про оцінку реальних збитків або висновку експерта.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1. Залишення ситуації, яка існує на цей час	Така альтернатива є неприйнятною, оскільки не дозволить досягти цілі державного регулювання.
Альтернатива 2. Затвердження наказу	Спосіб є прийнятним і єдиним для вирішення проблеми. Прийняття проекту спільного наказу дозволить затвердити Методику визначення шкоди та збитків, завданих об'єктам енергетичної інфраструктури України внаслідок збройної агресії з метою подальшого звернення до суду на отримання компенсації від російської федерації за втрачене, знищене та пошкоджене нерухоме майно, рухоме майно, техніки спеціального призначення, товарно-матеріальних запасів, інших активів енергетичної інфраструктури, включаючи

	об'єкти з виробництва, передачі, розподілу, продажу електричної енергії, газо- та нафтопроводів.
--	--

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1.	Відсутні	Залишення ситуації, яка існує на цей час унеможливить подання позову Державою Україна до міжнародних судових інстанцій для отримання компенсації за шкоду та збитки, завдані об'єктам енергетичної інфраструктури внаслідок втрати, знищення та пошкодження майна у зв'язку із збройною агресією російської федерації.
Альтернатива 2.	Дозволить забезпечити умови для неупередженого визначення обсягу шкоди та збитків, завданих збройною агресією, а саме: втраченого, знищеного, пошкодженого нерухомого та рухомого майна, техніки спеціального призначення об'єктів енергетичної інфраструктури; надасть можливість подання заяв на компенсацію, позовів до міжнародних судових інстанцій, а також подання позову Державою Україна до міжнародних судових інстанцій.	Відсутні
Оцінка впливу на сферу інтересів громадян		

Дія акту не поширюється

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання енергетичної галузі за 2021 рік *	66	442	3380	2650	6538
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	1%	7%	52%	40%	100%
Кількість суб'єктів господарювання енергетичної галузі, що підпадають під дію регулювання за 2021 рік, одиниць	Наразі надання інформації щодо кількості об'єктів енергетичної інфраструктури, що підпадають під дію регулювання Методики, в розрізі груп є неможливим. Відповідно до Аналізу завданих збитків, завданих інфраструктурі України станом на 30 листопада 2022 року, оприлюдненого на офіційному вебсайті Київської школи економіки, в розділі «Росія заплатить» / damaged.in.ua https://kse.ua/ua/about-the-school/news/nal-stopad-2022-roku-zagalna-suma-zbitkiv-zavdana-infrastrukturi-ukrayini-skladaye-mayzhe-136-mlrd/, збитки енергетичної інфраструктури складають \$6,8 млрд. Сума збитків може бути вищою, оскільки відсутня повна інформація про стан українських підприємств, що знаходяться на тимчасово окупованих територіях, та детальна інформація про збитки, завдані інфраструктурі енергетики країни.				

*- Інформація з офіційного вебсайту Держстату – розділ «Кількість діючих суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємництва за видами економічної діяльності у 2010-2021 роках» https://ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/sze_20.htm

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Збереження ситуації, яка існує на цей час	Відсутні	Збереження ситуації, яка існує на цей час не дозволить визначити шкоду та збитки, завдані об'єктам енергетичної інфраструктури внаслідок

		збройної агресії російської федерації. Відсутність затвердженого наказу не дасть змоги об'єктивно розрахувати обсяги шкоди та збитків, завданих об'єктам енергетичної інфраструктури, з метою подальшого звернення у судовому порядку, а також не визначить об'єктивних потреб у витратах необхідних для відновлення відповідних об'єктів.
Альтернатива 2. Затвердження наказу	Подання позовів до міжнародних судових інстанцій з метою отримання компенсації за шкоду та збитки, завдані об'єктам енергетичної інфраструктури внаслідок збройної агресії російської федерації.	Витрати пов'язані з проведенням незалежної оцінки збитків або судової експертизи (експертного дослідження).

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей.

За результатами опрацювання альтернативних способів досягнення цілей державного регулювання здійснено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Вартість балів визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
---	--	--

Альтернатива 1. Збереження ситуації, яка існує на цей час	0	Є недоцільним, оскільки не дозволить досягти цілей державного регулювання.
Альтернатива 2. Затвердження наказу	4	Цілі прийняття регуляторного акта можуть бути реалізовані повною мірою.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1.	Відсутні	Згідно з Аналізом завданих збитків, завданих інфраструктурі України, станом на 30 листопада 2022 року, оприлюдненим Київською школою економіки в розділі «Росія заплатить» / damaged.in.ua https://kse.ua/ua/about-the-school/news/nal-listopad-2022-roku-zagalna-suma-zbitkiv-zavdana-infrastrukturi-ukrayini-skladaye-mayzhe-136-mlrd/ , внаслідок бойових дій прямі збитки завдані інфраструктурі української енергетики за попередніми	Є неприйнятним, оскільки не вирішує цілей державного регулювання

		оцінками складають \$6,8 млрд.	
Альтернатива 2.	Прийняття проекту наказу спільного сприятиме затвердженню Методики, що матиме наслідком можливість визначення шкоди та збитків, завданих по об'єктах енергетичної інфраструктури внаслідок збройної агресії російської федерації та отриманню відповідної компенсації.	Витрати пов'язані з проведенням незалежної оцінки збитків або судової експертизи (експертного дослідження) залежатимуть від кількості об'єктів енергетичної інфраструктури, які постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації.	Цілі прийняття регуляторного акта можуть бути реалізовані повною мірою

Рейтинг	Аргумент щодо переваг обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1.	Не вирішує ключового завдання щодо затвердження Методики підрахунку шкоди та збитків об'єктів енергетичної інфраструктури, внаслідок збройної агресії російської федерації.	X

Альтернатива 2.	Сприятиме створенню умов для підготовки позовів власників та/або балансоутримувачів об'єктів енергетичної інфраструктури та їх уповноважені особи, а також Держави Україна до міжнародних судових інстанцій з метою отримання компенсації за шкоду та збитки, завдані внаслідок збройної агресії російської федерації.	Деякі об'єкти енергетичної інфраструктури розташовані на територіях, які знаходяться в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні) російською федерацією. Наказом Мінреінтеграції від 22.12.2022 № 309, зареєстрованим в Мін'юсті 23.12.2022 за № 1668/39004, затверджено Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією. На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 6 грудня 2022 р. № 1364 «Деякі питання формування переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією» зазначений перелік оновлюється не рідше ніж двічі на місяць.
-----------------	--	--

V. Механізм та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізмом, який забезпечить розв'язання проблеми, є прийняття регуляторного акта.

Заходи, які необхідно здійснити розробникам проекту спільного наказу для впровадження регуляторного акта:

- забезпечити інформування власників, балансоутримувачів об'єктів енергетичної інфраструктури, їх уповноважених осіб; органів державної влади або органів місцевого самоврядування, якщо на території, що їм підпорядкована, розташовані зазначені об'єкти, про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення на веб-сайті Міненерго;

- провести процедуру погодження проекту спільного наказу з Мінреінтеграції та Державною регуляторною службою;

- направити проект спільного наказу до Мін'юсту для проведення державної реєстрації.

Заходи, які необхідно здійснити суб'єктам господарювання після затвердження наказу та процедури його державної реєстрації:

- ознайомитися з затвердженим спільним наказом;
- визначити суб'єкта оціночної діяльності та укласти договір на проведення незалежної оцінки майна;
- призначити осіб, відповідальних за збір та консолідацію відомостей, засвідчень фактів втрати, знищення, пошкодження об'єкта енергетичної інфраструктури, зберігання інформації;
- скласти звіт про оцінку реальних збитків та/або потреб у відновленні, у стислій або повній формі, за результатами оцінки.

Таким чином, ступінь ефективності основних принципів і способів досягнення цілей оцінюється як високий.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Для цілей Методики за умовну грошову одиницю приймають долар США. Отриманий результат в еквіваленті умовної грошової одиниці переводять в гривневий еквівалент за курсом НБУ на дату оцінки.

Незалежна оцінка збитків проводиться на підставі договору між суб'єктом оціночної діяльності та замовником такої оцінки, у якому встановлюється дата оцінки. Датою оцінки реальних збитків та потреб у відновленні є датою не раніше ніж 23 лютого 2022 року. Оцінка збитків станом на дату оцінки, яка передуює 23 лютого 2022 року, здійснюється згідно з вимогами Закону № 2658 з дотриманням методичного регулювання оцінки майна, яке здійснюється національними стандартами оцінки та міжнародними стандартами оцінки, європейськими стандартами оцінки, нормами міжнародної оціночної практики, що склалася, за наявності вихідних даних та інформаційних джерел, необхідних для проведення оцінки.

Оцінка шкоди та збитків, що завдані об'єктам енергетичної інфраструктури, проводиться суб'єктом оціночної діяльності, обраним на конкурентних засадах у порядку, встановленому законодавством.

Замовниками оцінки реальних збитків та потреб у відновленні є власники та/або балансоутримувачі об'єктів енергетичної інфраструктури та їх уповноважені особи; органи державної влади або органи місцевого самоврядування, якщо на території, що їм підпорядкована, розташовані зазначені об'єкти (за дорученням власників та/або балансоутримувачів об'єктів енергетичної інфраструктури).

Судова експертиза, що пов'язана з оцінкою збитків, призначається (доручається) відповідно до вимог Закону № 4038 та відповідного

процесуального законодавства. Експертне дослідження, що пов'язане з оцінкою збитків, призначається (доручається) відповідно до вимог законодавства.

Базою оцінки реальних збитків, що зазнали об'єкти енергетичної інфраструктури та потреб у відновленні таких об'єктів може бути ринкова вартість або залишкова вартість заміщення (відтворення).

За результатом оцінки збитків складається звіт про оцінку реальних збитків суб'єктом оціночної діяльності із дотриманням вимог нормативно-правових актів з оцінки майна у повній або стислій формі.

Для цілей подання позовів до міжнародних судових інстанцій складається повна форма звіту про оцінку реальних збитків, який має відповідати Міжнародним стандартам оцінки або загальновизнаним у світі стандартам, у випадку, якщо їх застосування вимагається відповідною міжнародною судовою інстанцією.

Звіт про оцінку реальних збитків є дійсним до дати відшкодування збитків (включно).

З метою документального оформлення фактів втрати та/або пошкодження, та/або знищення об'єктів енергетичної інфраструктури керівники підприємств енергетичної інфраструктури можуть призначити осіб (окремо визначених або у складі комісій, робочих груп тощо) відповідальних за:

збір та консолідацію відомостей про об'єкти енергетичної інфраструктури, що зазнали руйнівного впливу;

засвідчення факту втрати, знищення, пошкодження об'єкта енергетичної інфраструктури шляхом складання відповідних актів;

зберігання задокументованої інформації.

Виконавці оцінки (визначення розміру) збитків мають право доступу до об'єкта оцінки, документації та іншої інформації, яка є необхідною або має суттєве значення для проведення оцінки, отримують пояснення та додаткові відомості, необхідні для проведення оцінки, від замовника оцінки та інших осіб та здійснюють огляд об'єкта оцінки, зокрема, із використанням технічних засобів та інформаційних джерел (дані звітів, записів, листів, журналів, графіків, фото- та відеоматеріалів та інше).

Особистий огляд об'єкта оцінки проводиться оцінювачем суб'єкта оціночної діяльності, який здійснює незалежну оцінку збитків, або судовим експертом, який проводить (виконує) судову експертизу (експертне дослідження), зокрема, з врахуванням режимних обмежень, та за умов наявності доступу до такого об'єкта (на дату оцінки здійснено розмінування, доступ до майна наявний, безпечний та інше).

Оцінка (визначення розміру) шкоди та збитків здійснюється за наявності вихідних даних, необхідних для проведення оцінки, та наявності інформаційних джерел.

Копії документів, що використовуються як вихідні дані, повинні бути чіткими та засвідчені в установленому законодавством порядку.

Орієнтовні переліки документів, які відносяться до вихідних даних, що використовуються під час оцінки реальних збитків:

перелік активів, що входять до складу об'єкта оцінки, згідно з даними бухгалтерського обліку балансоутримувача;

правова, технічна та інша документація на майно, що зазнало руйнівного впливу, яка дає змогу його ідентифікації, зокрема документи, які складені відповідними комісіями під час огляду об'єкта збитків і ґрунтуються на судженнях (свідченнях) членів комісій;

звіт (акт) про обстеження пошкоджених та/або знищених об'єктів після завдання шкоди;

дані щодо переліку та характеристики активів, якими передбачається заміщення знищених пошкоджених та втрачених активів (для цілей визначення витрат на відновлення);

інші документи, які містять характеристики об'єкта оцінки.

Зокрема, вихідними даними можуть бути:

1. Правовстановлюючий документ на об'єкт:

- договір купівлі-продажу;
- свідоцтво про право власності;
- витяг з державного реєстру речових прав тощо;
- державний акт на право власності на земельну ділянку;
- фінансова звітність, баланс підприємства, матеріали інвентаризації тощо;
- господарські договори та контракти, інші правочини (за наявності);
- звіт (акт) про обстеження пошкоджених та(або) знищених об'єктів після

завдання шкоди, з рекомендаціями щодо подальшої експлуатації, складений відповідно до Порядку проведення обстеження прийнятих в експлуатацію об'єктів будівництва, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2017 року № 257 (далі – Постанова № 257);

- інше.

2. Документи, що характеризують технічний стан об'єкту:

- документи з технічної інвентаризації (технічний паспорт тощо);
- технічний паспорт на рухоме майно;
- звіт про обстеження об'єкта нерухомості або акт обстеження, складений

відповідно до Постанови № 257;

- акт введення основних засобів в експлуатацію;

- інше.

3. Документи, які підтверджують витрати на відновлення об'єкта енергетичної інфраструктури, пошкодженого внаслідок збройної агресії:

- проектно-кошторисна документація;
- проекти розвитку житлово-комунальної інфраструктури;
- рахунок-фактура, фіскальний чек та інший документ, що підтверджує необхідні витрати на відновлення пошкоджень;
- інше.

Орієнтовні переліки документів, що підтверджують те, що втрата, знищення або пошкодження об'єкту оцінки відбулась внаслідок збройної агресії:

- акт про пожежу;

- акт на виконання робіт з очищення місцевості від вибухонебезпечних предметів розмінування;
- витяг з єдиного реєстру досудових розслідувань;
- документи, які фіксують пошкодження, руйнування, знищення або втрату майна, складені уповноваженими органами (комісіями);
- звіт про обстеження (акт обстеження), складений особами на виконання Постанови № 257;
- акти обстеження пошкодження, руйнування, знищення або втрату майна, складені експертами Торгово – промислової Палати України, фахівцями, що працюють в суб'єкті господарювання, іншими фахівцями, експертами, суб'єктами оціночної діяльності;
- протокол огляду місця події, складений органом досудового розслідування, прокурором, ознайомлення з яким здійснюється в порядку, установленому Кримінальним процесуальним кодексом України;
- інше.

Зазначені орієнтовні переліки не є вичерпними.

Інформаційними джерелами, що застосовуються під час оцінки збитків є: результати огляду об'єкта оцінки, що здійснений, зокрема, із використанням технічних засобів та інформаційних джерел (записи, листи, вкладення, кореспонденція, листування, фотографії, телеграми, повідомлення, нотатки розмов, меморандуми, угоди, щоденники, протоколи, виступи, заяви, робочі відомості, тези, резюме, висновки, нотатки, нариси, журнали, бухгалтерські книги, записи адресної книги, аудиторські перевірки, графіки, діаграми, проекти документів, дослідження, газети, календарі зустрічей, звіти про витрати, транспортні накладні, патенти, рахунки-фактури, звіти щодо поставок, рахунки, чеки, виписки з рахунків, замовлення на поставку, звіти про випробування, комп'ютерні роздруківки, аудіо та мультимедійні записи, будь-то рукописні, друковані, набрані, записані або архівні, в паперовій, магнітній або будь-якій іншій формі, а також будь-які копії, неідентичні копії, проекти документів, TIFF, GIF, JPEG або інші графічні файли, текстові документи, електронні таблиці, файли з бази даних, PowerPoint або аналогічні презентації, чати або миттєві повідомлення, PDF-файли, аудіо, відео або мультимедійні файли, електронні повідомлення та вкладення до електронних повідомлень та інше);

ринкові дані, які застосовуються під час проведення оцінки збитків: інформація про угоди купівлі-продажу подібного до об'єкта оцінки майна, ринкові ціни на подібне майно тощо;

інформація з інших документів (звітів, висновків експертів), складених за результатами оцінки реальних збитків;

інші інформаційні джерела, які можуть бути застосовані під час оцінки шкоди та збитків.

Під час оцінки реальних збитків відповідно до Методики необхідним є отримання визначеного законодавством документу, що підтверджує те, що

втрата, знищення або пошкодження майна об'єкту енергетичної інфраструктури відбулась внаслідок збройної агресії.

Рецензування звітів про оцінку реальних збитків є обов'язковим у разі, якщо об'єктом оцінки є майно, яке належить до державної або комунальної форми власності. У такому випадку рецензування забезпечується Фондом державного майна України, його регіональними відділеннями та проводиться рецензентами, що працюють в Фонді державного майна України та його регіональних відділеннях, або експертними радами саморегулівних організацій оцінювачів. В інших випадках рецензування звіту про оцінку реальних збитків здійснюється на запит особи, яка має заінтересованість у неупередженому критичному розгляді оцінки, за наявності конфліктів, спорів тощо та проводиться експертними радами саморегулівних організацій оцінювачів.

У разі виникнення спорів, пов'язаних із результатами оцінки реальних збитків (визначеного розміру збитків), зокрема спорів, які розглядаються в суді, неякісна (недостовірна) оцінка збитку встановлюється виключно за результатами рецензування звіту про оцінку реальних збитків.

Якщо за результатом проведення рецензування звіту про оцінку реальних збитків встановлено, що оцінка є неякісною (недостовірною), оцінка майна здійснюється повторно.

Оцінка реальних збитків (визначення розміру збитків) здійснюється у такій послідовності:

- 1) підготовчий етап;
- 2) здійснення оціночних процедур або експертних досліджень;
- 3) складання звіту про оцінку реальних збитків або висновку експерта.

На підготовчому етапі здійснюється:

ознайомлення з об'єктом оцінки шляхом опрацювання вихідних даних;

аналіз повноти вихідних даних;

аналіз інформаційних джерел;

аналіз рівня надійності ринкових даних – для випадків проведення незалежної оцінки збитків або судової експертизи (експертного дослідження);

укладання договору про проведення оцінки збитків – для випадків проведення незалежної оцінки збитків.

На підготовчому етапі проведення незалежної оцінки або судової експертизи суб'єкт оціночної діяльності або судовий експерт аналізує рівень надійності ринкових даних у кожному конкретному випадку проведення оцінки реальних збитків та відображає відповідну категорію надійності ринкових даних у звіті про оцінку реальних збитків або висновку експерта.

Оплата робіт з проведення незалежної оцінки збитків та рецензування звітів про оцінку реальних збитків, у разі їх рецензування експертними радами саморегулівних організацій оцінювачів, здійснюється за кошти підприємств, установ, організацій, фізичних осіб або інших джерел, що не заборонені законодавством.

Реалізація регуляторного акта не потребуватиме додаткових фінансових витрат органів управління.

Реалізація регуляторного акта може мати додаткові витрати з Державного бюджету України для здійснення оцінки шкоди та збитків, завданих бюджетним установам та організаціям внаслідок збройної агресії російської федерації.

Сума витрат залежить від кількості та площі бюджетних установ та організацій пошкоджених або зруйнованих внаслідок збройної агресії російської федерації, ступеню руйнації, їх місцезнаходження, трудомісткості виконання робіт тощо.

Однією з цілей оцінки є визначення шкоди та збитків, завданих внаслідок збройної агресії російської федерації, для подання позовів постраждалими до міжнародних судових інстанцій, а також подання позову Державою Україна до міжнародних судових інстанцій.

Згідно з Аналізом завданих збитків, завданих інфраструктурі України, станом на станом на 30 листопада 2022 року, оприлюдненим Київською школою економіки в розділі «Росія заплатить» / damaged.in.ua <https://kse.ua/ua/about-the-school/news/na-listopad-2022-roku-zagalna-suma-zbitkiv-zavdana-infrastrukturi-ukrayini-skladaye-mayzhe-136-mlrd/>, внаслідок бойових дій збитки завдані інфраструктурі української енергетики за попередніми оцінками складають \$6,8 млрд.

Оцінювання втрат сфери енергетики знаходиться на «початковому етапі» через відсутність точних даних щодо об'єктів енергетичної інфраструктури, що перебувають у приватній власності, доступу до об'єктів, що знаходяться у зоні бойових дій та на тимчасово окупованих територіях України. Понад 10 теплоелектроцентралей відносяться до повністю знищених або пошкоджених. Загалом зруйновано або знаходяться на окупованих територіях близько 50% теплової генерації.

Часткова або повна зупинка діяльності підприємств, інфраструктурних об'єктів та установ призводять до повної чи часткової зупинки діяльності, втрати доходів, зростання видатків, пов'язаних із війною.

Прийняття регуляторного акта сприятиме визначенню шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок військової агресії російської федерації, для наступного використання цих даних для підготовки консолідованої претензії України до російської федерації щодо реалізації її міжнародно-правової відповідальності за військову агресію проти України та притягнення російської федерації до відповідальності в міжнародних судових органах.

За інформацією Фонду державного майна України в Україні зареєстровано:

2589 суб'єктів оціночної діяльності (станом на 01.08.2022);

6 саморегулювальних організацій оцінювачів;

12 регіональних відділень Фонду державного майна України.

Матеріальні, фінансові та часові витрати залежатимуть від наявності чи відсутності правовстановлюючих документів на об'єкт, документів, що характеризують технічний стан об'єкту, документів, які підтверджують витрати на відновлення об'єкта енергетичної інфраструктури, пошкодженого внаслідок збройної агресії, категорії майна (нерухоме майно, рухоме майно (включаючи

устаткування, механізми та обладнання), техніка спеціального призначення, товарно-матеріальні запаси, єдині майнові комплекси тощо), місцезнаходження об'єкта.

Відповідно до пункту 2 розділу II. «Підготовка до проведення конкурсу» Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності, затвердженого наказом Фонду державного майна України від 31 грудня 2015 року № 2075, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 січня 2016 року за № 60/28190 (із змінами) (далі – Положення), інформація про проведення конкурсу, зокрема, має містити очікувану найбільшу ціну надання послуг з оцінки об'єкта оцінки.

За результатами узагальненої звітності, яку регіональні відділення Фонду державного майна України подають відповідно до наказу Фонду державного майна України від 06.12.2017 № 1663 «Про затвердження форм уніфікованої звітності та внесення змін до деяких наказів Фонду державного майна України» (далі – наказ Фонду № 1663) за результатами проведених конкурсів з відбору суб'єктів оціночної діяльності, а також з урахуванням індексу інфляції, що склався в II півріччі 2021 року (у розмірі 103,4%), показники вартості наданих послуг з оцінки майна в II півріччі 2021 року за групами об'єктів (у діапазоні від найменшого до найбільшого значень) становили:

- об'єкт нерухомого майна, зокрема декілька об'єктів нерухомого майна, що є одним об'єктом оцінки (нежитлові приміщення, майданчики, технічні приміщення, дахи та нерухоме майно для встановлення передавальних пристроїв) – від 1,6 тис. грн до 8,75 тис. грн;

- окремо розташована будівля – від 2,92 тис. грн до 9,0 тис. грн;
- комплекс будівель та споруд – від 5,3 тис. грн до 109,8 тис. грн;
- об'єкт незавершеного будівництва – від 5,68 тис. грн до 12,56 тис. грн;
- цілісний майновий комплекс – від 10,34 тис. грн до 211,25 тис. грн;**
- необоротні активи – від 41,6 тис. грн. до 121,46 тис. грн;
- визначення розміру збитків, завданих державі – від 1,52 тис. грн до 37,77 тис. грн;

- легкові транспортні засоби – 3,12 тис. грн;
- гідротехнічні споруди – від 6,6 тис. грн до 91,12 тис. грн;
- земельна ділянка площею до 10000 кв. м (1 га) – 3,31 тис. грн;
- пакет акцій – від 46,21 тис. грн до 115,62 тис. грн;
- спеціалізована техніка – від 1,97 тис. грн до 2,12 тис. грн.

*** Якщо очікувана вартість послуги з оцінки майна дорівнює або перевищує 200, 0 тис. грн, закупівля такої послуги має відбуватися згідно із Законом України «Про публічні закупівлі».*

Відповідно до пункту 1 розділу II. «Підготовка до проведення конкурсу» Положення при формуванні очікуваної найбільшої ціни надання послуг з оцінки мають враховуватися: особливості об'єкта оцінки (місцезнаходження, площа, кількість необоротних активів тощо), трудомісткість виконання робіт тощо.

У разі відсутності сформованого показника очікуваної найбільшої ціни надання послуг з оцінки об'єкта оцінки, застосовується показник, що належить

до іншої групи об'єктів, які за своїми характеристиками найбільш наближені до об'єкта оцінки.

Показники можуть бути використані при визначенні очікуваної найбільшої ціни надання послуг з оцінки об'єкта оцінки до наступного формування Фондом державного майна України оновлених показників за результатами конкурсів, проведених регіональними відділеннями Фонду державного майна України.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу).

Розрахунок витрат на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади в рамках асигнувань передбачених на відповідний бюджетний рік для Міненерго.

ВИТРАТИ
на одного суб'єкта господарювання великого і середнього
підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

П/п №	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання / підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	-	-
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	-	-
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень Витрати пов'язані з виявленням та веденням обліку пошкодженого майна, а також підготовкою звітності відповідно до п.7 розділу II Методики та поданням інформації згідно з п. 3 Постанови № 326	(6700 гривень) * 2 * 12 місяців + (6700 гривень) * 12 місяців = 241 200 грн	-
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду(контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо), гривень	-	-
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/ обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	-	-
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	-	-
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу,	-	-

	гривень		
8	Інше (уточнити), гривень	-	-
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	241 200 грн	-
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	508	-
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	122 529 600 грн	

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	у перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо		-	-

Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)			Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	-			-
Види витрат	Витрати* на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	241 200 грн	-	241 200 грн	-

* Вартість витрат, пов'язаних із підготовкою та поданням звітності державним органам, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації).

Вид витрат	Витрати* на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо)	-	-	-	-

* Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю), визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації.

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витратина експертизи, тощо)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік - стартовий)	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій,	-	-	-	-

сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових,				
--	--	--	--	--

інших експертиз, страхування тощо)				
---------------------------------------	--	--	--	--

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)		-	-

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	-	-

БЮДЖЕТНІ ВИТРАТИ на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва

Кількість суб'єктів великого та середнього підприємництва 508 підприємств.

Розрахунок зроблено для річного подання в електронній формі працівниками енергетичних підприємств до Міненерго інформації (розрахунку) щодо обсягу витрат.

Процедура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва	Планові витрати часу на процедур у	Вартість співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадаю ть під дію процедури регулюва ння	Витрати на адміністрування регулювання (за рік), гривень
Витрати на ознайомлення				508	20,23 грн ¹ *508 = 10 276,84 грн
Витрати, пов'язані із збором інформації передбаченої п.4 розділу II Методики:	-	З 1 січня 2023 року мінімальна заробітна плата у місячному розмірі становить 6700 гривень.	-	508	3 урахуванням 2- х працівників ремонтної бригади (6700 гривень) * 2 * 12 місяців *508

за можливості, підтвердження факту завдання руйнівного впливу саме бойовими діями, терористичним (ми) актом (актами), диверсіями, ракетно-бомбовими ударами, в ході збройної агресії; дані, що були отримані під час реєстрації виклику диспетчерською службою.					= 81 686 400 гривень.
Витрати, пов'язані з підготовкою інформації (звіту) згідно з п.7 розділу II Методики	-	З розрахунку на одного працівника-фінансиста підприємства з мінімальною заробітною платою у місячному розмірі становить 6700 гривень.	-	508	6700 гривень. (6700 гривень) * 12 місяців *508 = 40 843 200 гривень.
Витрати, пов'язані із підготовкою інформації (розрахунку) згідно з п.3 Постанови №326 (часові витрати		Мінімальна заробітна плата у місячному розмірі становить 6700 гривень.		508	(6700 гривень) * 12 місяців *508= 40 843 200 гривень

множимо на мін п/з)					
Витрати, пов'язані з використанням матеріалів для подання інформації (витрати на електронне подання).	-	-	-	-	-
Сумарні витрати суб'єктів господарювання на виконання регулювання (вартість регулювання)	-	-	-	-	163 383 076,84

¹ Для обрахунку: приймаємо за основу мінімальну заробітну плату, визначену у погодинному розмірі, що становить 40,46 грн/год (40,46 * 8 часов) відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» час, який витрачається суб'єктами господарювання на подання заяви в електронній формі 0,5 год. (за результатами консультацій).

ТЕСТ малого підприємництва (М-Тест)

Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва (мікро- та малі):

кількість суб'єктів малого підприємництва, на яких поширюється регулювання: 6030 підприємств, у тому числі малого підприємництва 3380 підприємства та мікропідприємництва 2650 підприємств;

питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких вплинула збройна агресія малого підприємництва 52% та мікропідприємництва 40% (відповідно до додатка 1 до Методики).

Порядковий номер	Найменування оцінки	У стартовий рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний 1 рік)	Витрати за п'ять років
------------------	---------------------	--	---------------------------------	------------------------

Вимоги «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання				
1	Придбання необхідного обладнання (пристроїв, машин, механізмів)	-	-	-
2	Процедури перевірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування	-	-	-
3	Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати-витратні матеріали)	-	-	-
4	Процедури обслуговування обладнання(технічне обслуговування)	-	-	-
5	Інші процедури (уточнити)	-	-	-
6	Разом, гривень	-	-	-
7	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	-	-	-
8	Сумарно, гривень	-	-	-
	Витрати на ознайомлення	20,23 грн ¹		
9	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання Витрати, пов'язані із збором інформації передбаченої п.4 розділу II Методики: за можливості, підтвердження факту завдання руйнівного впливу саме бойовими діями, терористичним(ми) актом (актами), диверсіями, ракетно-бомбовими ударами, в ході збройної агресії; дані, що були отримані під час реєстрації виклику диспетчерською службою.		З 1 січня 2023 року мінімальна заробітна плата у місячному розмірі становить 6700 гривень. З урахуванням 2-х працівників ремонтної бригади (6700 гривень) * 2 * 12 місяців = 160 800 гривень.	

10	Процедури організації виконання вимог регулювання Витрати, пов'язані з підготовкою інформації (звіту) згідно з п.7 розділу II Методики		З розрахунку на одного працівника-фінансиста підприємства (6700 гривень) * 12 місяців = 80 400 гривень.	
11	Процедури офіційного звітування Витрати, пов'язані з використанням матеріалів для подання інформації згідно з п.3 Постанови №326 (витрати на електронне подання)	-	-	-
12	Процедури щодо забезпечення процесу перевірок	-	-	-
13	Інші процедури (уточнити)	-	-	-
14	РАЗОМ (сума рядків: 9+12+витрати на ознайомлення), гривень		241 220,23	241 220,23
15	Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць		6030	6030
16	Сумарні витрати суб'єктів господарювання на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 4 x рядок 5), гривень		1 454 557 986,91	1 454 557 986,9

¹ Для обрахунку: приймаємо за основу мінімальну заробітну плату, визначену у погодинному розмірі, що становить 40,46 грн/год (40,46 * 8 часів) відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» час, який витрачається суб'єктами господарювання на подання заяви в електронній формі 0,5 год. (за результатами консультацій).

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії наказу не обмежується у часі та залежить від змін у законодавстві України.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією спільного наказу.

Кількості суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання Методики, можливо буде підрахувати після повної деокупації тимчасово окупованих територій України.

Витрати власників та/або балансоутримувачів залежатимуть від категорії майна, яке оцінюватиметься, та попередньо становитимуть від 1,52 тис. гривень до 211,25 тис. гривень.

Часові витрати на ознайомлення з положеннями наказу становитимуть близько 1 години.

При цьому слід зазначити, що наказ буде розміщено у вільному доступі на офіційному вебпорталі Верховної Ради України в розділі «Законодавство» та на офіційному вебсайті Міненерго.

Часові витрати на укладення договору між суб'єктом оціночної діяльності та замовником такої оцінки і на отримання звіту про оцінку реальних збитків в середньому становитимуть 1 місяць (в залежності від категорії майна).

Очікується високий рівень поінформованості суб'єктів господарювання, оскільки проект спільного наказу оприлюднено на офіційному вебсайті Міненерго для громадського обговорення.

Пунктом 3 Постанови № 326 міністерствам, іншим центральним та місцевим органам виконавчої влади, відповідальним за визначення шкоди та збитків за напрямками, передбаченими Порядком, доручено подавати щороку до 1 квітня наступного періоду Мінреінтеграції відповідну інформацію для її узагальнення та подання до 1 червня Кабінетові Міністрів України.

З метою викладеного, для визначення показників результативності регуляторного акта буде інформація Мінреінтеграції щодо кількості звітів про оцінку реальних збитків, висновків судових експертів за напрямом «втрати енергетичної інфраструктури», за яким відповідальним є Міненерго відповідно до підпункту 16 пункту 2 Порядку.

Прогнозовані показники результативності проекту спільного наказу:

а) кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія акта – поширюється на суб'єктів господарювання енергетичної галузі з виробництва, передачі, розподілу та продажу електричної енергії, інших об'єктів енергетичної інфраструктури, нафто- та газопроводів;

б) рівень поінформованості суб'єктів господарювання енергетичної галузі стосовно основних положень регуляторного акта – високий, оскільки його буде оприлюднено на офіційному сайті Міненерго;

в) кількість оцінених об'єктів енергетичної інфраструктури, розмір визначених реальних збитків за Методикою внаслідок втрати, руйнування або пошкодження у зв'язку із збройною агресією – високий, оскільки проект

спільного наказу визначає механізм оцінки реальних збитків та потреб у відновленні втрачених, знищених та пошкоджених об'єктів енергетичної інфраструктури;

г) розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта – не зміниться.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності дії регуляторного акта буде проводитись статистичним методом.

Базове відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься протягом року з дня його оприлюднення; повторне відстеження – не пізніше ніж через два роки після набрання чинності регуляторним актом; періодичне відстеження – кожні три роки після проведення повторного відстеження.

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися Міністерством енергетики України та Фондом державного майна України як розробниками акта.

Міністр енергетики України

Герман ГАЛУЩЕНКО

« ____ » _____ 2023 р.

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проекту спільного наказу Міністерства енергетики України та Фонду
державного майна України «Про затвердження Методики
визначення шкоди та збитків, завданих об'єктам енергетичної
інфраструктури України внаслідок збройної агресії Російської Федерації»
(далі – проект спільного наказу)

I. Визначення проблеми

У зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану», Указом Президента України від 24.02.2022 № 64 «Про введення воєнного стану в Україні» в Україні введено воєнний стан із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року.

З 10 жовтня 2022 року, переорієнтувавши свою тактику, російська федерація розпочала масове бомбардування об'єктів критичної енергетичної інфраструктури з метою порушення постачання електричної енергії та тепла населенню і промисловості України.

Протягом останніх десяти тижнів більшість ключових енергетичних об'єктів (основні підстанції НЕК «Укренерго», теплові електростанції та теплоелектроцентралі) зазнали значних пошкоджень внаслідок ракетних обстрілів з боку російської федерації. Багато енергетичних об'єктів піддавалися повторним атакам. Процес відновлення пошкодженого обладнання на генеруючому обладнанні триває постійно.

Чинне законодавство не містить відповідних норм, що регулюють правовідносини, пов'язані з втратами в енергетиці, зумовленими пошкодженнями, що здебільшого не можна усунути через ведення бойових дій або знаходження об'єкту в небезпечній зоні.

Проект спільного наказу розроблено на виконання пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 20 березня 2022 року № 326 «Про затвердження Порядку визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 22 липня 2022 року № 951) (далі – Постанова № 326), якою затверджено Порядок визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації (далі – Порядок) та доручено міністерствам, іншим центральним та місцевим органам виконавчої влади розробити і затвердити методики, передбачені Порядком.

Проект спільного наказу передбачає затвердження Методики визначення шкоди та збитків, завданих об'єктам енергетичної інфраструктури України внаслідок збройної агресії Російської Федерації (далі – Методика).

Основні показники, які повинні оцінюватися для визначення шкоди у сфері енергетики:

протяжність втрачених, знищених або пошкоджених газо-, нафтопроводів;
протяжність втрачених, знищених або пошкоджених ліній електропередачі;

вартість втрачених, знищених або пошкоджених об'єктів з виробництва електричної енергії;

вартість втрачених, знищених або пошкоджених об'єктів енергетичної інфраструктури.

Згідно з підпунктом 16 пункту 2 Порядку напрям втрат енергетичної інфраструктури включає зруйновані об'єкти з виробництва, передачі, розподілу та продажу електричної енергії, інші об'єкти енергетичної інфраструктури.

Згідно з пунктом 3 Порядку переліки основних показників в межах кожного напрямку не є вичерпними і можуть бути доповнені у відповідних методиках.

Відповідно до пункту 5 Порядку факт фіксації пошкоджень або руйнації будівель та споруд, зумовлених збройною агресією російської федерації, здійснюється відповідно до Порядку виконання невідкладних робіт щодо ліквідації наслідків збройної агресії Російської Федерації, пов'язаних із пошкодженням будівель та споруд, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 квітня 2022 року № 473.

Прийняття наказу дозволить створити механізм оцінки шкоди та збитків, завданих об'єктам енергетичної інфраструктури України внаслідок втрати, руйнування або пошкодження у зв'язку зі збройною агресією російської федерації.

Визначення шкоди та збитків підприємств, установ та організацій здійснюється відповідно до Методики визначення шкоди та обсягу збитків, завданих підприємствам, установам та організаціям усіх форм власності внаслідок знищення та пошкодження їх майна у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації, а також упущеної вигоди від неможливості чи перешкод у провадженні господарської діяльності, затвердженої спільним наказом Міністерства економіки України та Фонду державного майна України від 18 жовтня 2022 року № 3904/1223, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 грудня 2022 року за № 1522/38858, за погодженням з Мінреінтеграції.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	–	+
Держава	+	–
Суб'єкти господарювання	+	–
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	–

Визначена проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів.

Також, визначена проблема не може бути вирішеною за допомогою діючих регуляторних актів, оскільки на даний час не існує нормативно-правового акту, який вирішив би визначену проблему.

II. Цілі державного регулювання

Головною ціллю державного регулювання проекту спільного наказу є унормування процесу визначення шкоди та обсягу збитків, завданих об'єктам енергетичної інфраструктури.

Механізм оцінки реальних збитків, упущеної вигоди та оцінки потреб у відновленні, що наведені в Методиці, розроблені на підставі національних та міжнародних стандартів оцінки, а також керівних принципів Світового банку щодо оцінки збитків та інших матеріалів, що розроблені організаціями, визнаними у світовому співтоваристві.

Оцінка шкоди та збитків, що буде проводитися відповідно до Методики здійснюватиметься з метою визначення збитків, завданих внаслідок збройної агресії, в межах кримінальних проваджень за законодавством України; визначення шкоди та збитків, завданих внаслідок збройної агресії, для цілей подання постраждалими заяв на компенсацію; визначення шкоди та збитків, завданих внаслідок збройної агресії, для цілей подання позовів (в тому числі колективних) постраждалими до міжнародних судових інстанцій, а також подання позову Державою Україна до міжнародних судових інстанцій.

Методика передбачає механізми оцінки (визначення розміру) шкоди та збитків, завданих об'єктам енергетичної інфраструктури внаслідок збройної агресії станом на дату оцінки, яка є датою не раніше 23 лютого 2022 року. Оцінка (визначення розміру) шкоди та збитків станом на дату оцінки, яка передує 23 лютого 2022 року, здійснюватиметься шляхом незалежної оцінки згідно із вимогами Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» (далі – Закон № 2658) або судової експертизи (експертного дослідження) згідно із Законом України «Про судову експертизу» (далі – Закон № 4038), із дотриманням методологічного регулювання оцінки майна, яке здійснюється національними стандартами оцінки майна, за наявності вихідних даних та інформаційних джерел, необхідних для проведення оцінки (визначення розміру) збитків.

Результат проведення оцінки збитків має вартісний вираз.

Оцінка шкоди та збитків, що проводиться відповідно до Методики здійснюється для досягнення таких цілей:

визначення збитків, завданих внаслідок збройної агресії, в межах кримінальних проваджень за законодавством України;

визначення збитків, завданих внаслідок збройної агресії, для цілей подання постраждалими заяв на компенсацію;

визначення збитків, завданих внаслідок збройної агресії, для цілей подання позовів (в тому числі колективних) постраждалими до міжнародних судових інстанцій, а також подання позову Державою Україна до міжнародних судових інстанцій;

інших цілей.

Метою оцінки збитків (у вартісному виразі), згідно із Методикою, є визначення:

розміру реальних збитків внаслідок втрати, знищення та пошкодження об'єктів енергетичної інфраструктури;

потреб у витратах, необхідних для відновлення об'єктів енергетичної інфраструктури, що зазнали руйнівного впливу внаслідок збройної агресії.

Оцінка шкоди та збитків об'єктів енергетичної інфраструктури, завданих внаслідок збройної агресії російської федерації, здійснюється шляхом проведення незалежної оцінки збитків або є результатом проведення судової експертизи (експертного дослідження).

Незалежна оцінка збитків забезпечується суб'єктами оціночної діяльності – суб'єктами господарювання, визнаними такими Законом № 2658 (далі – суб'єкти оціночної діяльності), із дотриманням національних стандартів оцінки майна та Міжнародних стандартів оцінки майна, з урахуванням особливостей, що визначені Методикою, на підставі договору між суб'єктом оціночної діяльності та замовником оцінки.

Судова експертиза (експертне дослідження), що пов'язана з оцінкою збитків, та діяльність судових експертів, що пов'язана з оцінкою майна, здійснюється на умовах і в порядку, передбачених Законом № 4038, з урахуванням особливостей методичного регулювання оцінки шкоди та збитків, спричинених втратою, руйнуванням та пошкодженням майна державної, комунальної та приватної форм власності в ході збройної агресії, визначених Методикою. При цьому в дослідницькій частині висновку експерта відображаються усі процедури, пов'язані з оцінкою збитків, що визначені Методикою.

Об'єкт, мета та ціль оцінки мають бути зазначені в звіті про оцінку реальних збитків або висновку експерта.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1. Залишення ситуації, яка існує на цей час	Така альтернатива є неприйнятною, оскільки не дозволить досягти цілі державного регулювання.
Альтернатива 2. Затвердження наказу	Спосіб є прийнятним і єдиним для вирішення проблеми. Прийняття проекту спільного наказу дозволить затвердити Методику визначення шкоди та збитків, завданих об'єктам енергетичної інфраструктури України внаслідок збройної агресії з метою подальшого звернення до суду на отримання компенсації від російської федерації за втрачене, знищене та пошкоджене нерухоме майно, рухоме майно, техніки спеціального призначення, товарно-матеріальних запасів, інших активів енергетичної інфраструктури, включаючи

	об'єкти з виробництва, передачі, розподілу, продажу електричної енергії, газо- та нафтопроводів.
--	--

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1.	Відсутні	Залишення ситуації, яка існує на цей час унеможливить подання позову Державою Україна до міжнародних судових інстанцій для отримання компенсації за шкоду та збитки, завдані об'єктам енергетичної інфраструктури внаслідок втрати, знищення та пошкодження майна у зв'язку із збройною агресією російської федерації.
Альтернатива 2.	Дозволить забезпечити умови для неупередженого визначення обсягу шкоди та збитків, завданих збройною агресією, а саме: втраченого, знищеного, пошкодженого нерухомого та рухомого майна, техніки спеціального призначення об'єктів енергетичної інфраструктури; надасть можливість подання заяв на компенсацію, позовів до міжнародних судових інстанцій, а також подання позову Державою Україна до міжнародних судових інстанцій.	Відсутні
Оцінка впливу на сферу інтересів громадян		

Дія акту не поширюється

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання енергетичної галузі за 2021 рік *	66	442	3380	2650	6538
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	1%	7%	52%	40%	100%
Кількість суб'єктів господарювання енергетичної галузі, що підпадають під дію регулювання за 2021 рік, одиниць	Наразі надання інформації щодо кількості об'єктів енергетичної інфраструктури, що підпадають під дію регулювання Методики, в розрізі груп є неможливим. Відповідно до Аналізу завданих збитків, завданих інфраструктурі України станом на 30 листопада 2022 року, оприлюдненого на офіційному вебсайті Київської школи економіки, в розділі «Росія заплатить» / damaged.in.ua https://kse.ua/ua/about-the-school/news/nal-stopad-2022-roku-zagalna-suma-zbitkiv-zavdana-infrastrukturi-ukrayini-skladaye-mayzhe-136-mlrd/, збитки енергетичної інфраструктури складають \$6,8 млрд. Сума збитків може бути вищою, оскільки відсутня повна інформація про стан українських підприємств, що знаходяться на тимчасово окупованих територіях, та детальна інформація про збитки, завдані інфраструктурі енергетики країни.				

*- Інформація з офіційного вебсайту Держстату – розділ «Кількість діючих суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємництва за видами економічної діяльності у 2010-2021 роках» https://ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/sze_20.htm

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Збереження ситуації, яка існує на цей час	Відсутні	Збереження ситуації, яка існує на цей час не дозволить визначити шкоду та збитки, завдані об'єктам енергетичної інфраструктури внаслідок

		збройної агресії російської федерації. Відсутність затвердженого наказу не дасть змоги об'єктивно розрахувати обсяги шкоди та збитків, завданих об'єктам енергетичної інфраструктури, з метою подальшого звернення у судовому порядку, а також не визначить об'єктивних потреб у витратах необхідних для відновлення відповідних об'єктів.
Альтернатива 2. Затвердження наказу	Подання позовів до міжнародних судових інстанцій з метою отримання компенсації за шкоду та збитки, завдані об'єктам енергетичної інфраструктури внаслідок збройної агресії російської федерації.	Витрати пов'язані з проведенням незалежної оцінки збитків або судової експертизи (експертного дослідження).

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей.

За результатами опрацювання альтернативних способів досягнення цілей державного регулювання здійснено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Вартість балів визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
---	--	--

Альтернатива 1. Збереження ситуації, яка існує на цей час	0	Є недоцільним, оскільки не дозволить досягти цілей державного регулювання.
Альтернатива 2. Затвердження наказу	4	Цілі прийняття регуляторного акта можуть бути реалізовані повною мірою.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1.	Відсутні	Згідно з Аналізом завданих збитків, завданих інфраструктурі України, станом на 30 листопада 2022 року, оприлюдненим Київською школою економіки в розділі «Росія заплатить» / damaged.in.ua https://kse.ua/ua/about-the-school/news/nal-listopad-2022-roku-zagalna-suma-zbitkiv-zavdana-infrastrukturi-ukrayini-skladaye-mayzhe-136-mlrd/ , внаслідок бойових дій прямі збитки завдані інфраструктурі української енергетики за попередніми	Є неприйнятним, оскільки не вирішує цілей державного регулювання

		оцінками складають \$6,8 млрд.	
Альтернатива 2.	Прийняття проекту наказу спільного сприятиме затвердженню Методики, що матиме наслідком можливість визначення шкоди та збитків, завданих по об'єктах енергетичної інфраструктури внаслідок збройної агресії російської федерації та отриманню відповідної компенсації.	Витрати пов'язані з проведенням незалежної оцінки збитків або судової експертизи (експертного дослідження) залежатимуть від кількості об'єктів енергетичної інфраструктури, які постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації.	Цілі прийняття регуляторного акта можуть бути реалізовані повною мірою

Рейтинг	Аргумент щодо переваг обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1.	Не вирішує ключового завдання щодо затвердження Методики підрахунку шкоди та збитків об'єктів енергетичної інфраструктури, внаслідок збройної агресії російської федерації.	X

Альтернатива 2.	Сприятиме створенню умов для підготовки позовів власників та/або балансоутримувачів об'єктів енергетичної інфраструктури та їх уповноважені особи, а також Держави Україна до міжнародних судових інстанцій з метою отримання компенсації за шкоду та збитки, завдані внаслідок збройної агресії російської федерації.	Деякі об'єкти енергетичної інфраструктури розташовані на територіях, які знаходяться в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні) російською федерацією. Наказом Мінреінтеграції від 22.12.2022 № 309, зареєстрованим в Мін'юсті 23.12.2022 за № 1668/39004, затверджено Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією. На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 6 грудня 2022 р. № 1364 «Деякі питання формування переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією» зазначений перелік оновлюється не рідше ніж двічі на місяць.
-----------------	--	--

V. Механізм та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізмом, який забезпечить розв'язання проблеми, є прийняття регуляторного акта.

Заходи, які необхідно здійснити розробникам проекту спільного наказу для впровадження регуляторного акта:

- забезпечити інформування власників, балансоутримувачів об'єктів енергетичної інфраструктури, їх уповноважених осіб; органів державної влади або органів місцевого самоврядування, якщо на території, що їм підпорядкована, розташовані зазначені об'єкти, про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення на веб-сайті Міненерго;

- провести процедуру погодження проекту спільного наказу з Мінреінтеграції та Державною регуляторною службою;

- направити проект спільного наказу до Мін'юсту для проведення державної реєстрації.

Заходи, які необхідно здійснити суб'єктам господарювання після затвердження наказу та процедури його державної реєстрації:

- ознайомитися з затвердженим спільним наказом;
- визначити суб'єкта оціночної діяльності та укласти договір на проведення незалежної оцінки майна;
- призначити осіб, відповідальних за збір та консолідацію відомостей, засвідчень фактів втрати, знищення, пошкодження об'єкта енергетичної інфраструктури, зберігання інформації;
- скласти звіт про оцінку реальних збитків та/або потреб у відновленні, у стислій або повній формі, за результатами оцінки.

Таким чином, ступінь ефективності основних принципів і способів досягнення цілей оцінюється як високий.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Для цілей Методики за умовну грошову одиницю приймають долар США. Отриманий результат в еквіваленті умовної грошової одиниці переводять в гривневий еквівалент за курсом НБУ на дату оцінки.

Незалежна оцінка збитків проводиться на підставі договору між суб'єктом оціночної діяльності та замовником такої оцінки, у якому встановлюється дата оцінки. Датою оцінки реальних збитків та потреб у відновленні є датою не раніше ніж 23 лютого 2022 року. Оцінка збитків станом на дату оцінки, яка передуює 23 лютого 2022 року, здійснюється згідно з вимогами Закону № 2658 з дотриманням методичного регулювання оцінки майна, яке здійснюється національними стандартами оцінки та міжнародними стандартами оцінки, європейськими стандартами оцінки, нормами міжнародної оціночної практики, що склалася, за наявності вихідних даних та інформаційних джерел, необхідних для проведення оцінки.

Оцінка шкоди та збитків, що завдані об'єктам енергетичної інфраструктури, проводиться суб'єктом оціночної діяльності, обраним на конкурентних засадах у порядку, встановленому законодавством.

Замовниками оцінки реальних збитків та потреб у відновленні є власники та/або балансоутримувачі об'єктів енергетичної інфраструктури та їх уповноважені особи; органи державної влади або органи місцевого самоврядування, якщо на території, що їм підпорядкована, розташовані зазначені об'єкти (за дорученням власників та/або балансоутримувачів об'єктів енергетичної інфраструктури).

Судова експертиза, що пов'язана з оцінкою збитків, призначається (доручається) відповідно до вимог Закону № 4038 та відповідного

процесуального законодавства. Експертне дослідження, що пов'язане з оцінкою збитків, призначається (доручається) відповідно до вимог законодавства.

Базою оцінки реальних збитків, що зазнали об'єкти енергетичної інфраструктури та потреб у відновленні таких об'єктів може бути ринкова вартість або залишкова вартість заміщення (відтворення).

За результатом оцінки збитків складається звіт про оцінку реальних збитків суб'єктом оціночної діяльності із дотриманням вимог нормативно-правових актів з оцінки майна у повній або стислій формі.

Для цілей подання позовів до міжнародних судових інстанцій складається повна форма звіту про оцінку реальних збитків, який має відповідати Міжнародним стандартам оцінки або загальновизнаним у світі стандартам, у випадку, якщо їх застосування вимагається відповідною міжнародною судовою інстанцією.

Звіт про оцінку реальних збитків є дійсним до дати відшкодування збитків (включно).

З метою документального оформлення фактів втрати та/або пошкодження, та/або знищення об'єктів енергетичної інфраструктури керівники підприємств енергетичної інфраструктури можуть призначити осіб (окремо визначених або у складі комісій, робочих груп тощо) відповідальних за:

збір та консолідацію відомостей про об'єкти енергетичної інфраструктури, що зазнали руйнівного впливу;

засвідчення факту втрати, знищення, пошкодження об'єкта енергетичної інфраструктури шляхом складання відповідних актів;

зберігання задокументованої інформації.

Виконавці оцінки (визначення розміру) збитків мають право доступу до об'єкта оцінки, документації та іншої інформації, яка є необхідною або має суттєве значення для проведення оцінки, отримують пояснення та додаткові відомості, необхідні для проведення оцінки, від замовника оцінки та інших осіб та здійснюють огляд об'єкта оцінки, зокрема, із використанням технічних засобів та інформаційних джерел (дані звітів, записів, листів, журналів, графіків, фото- та відеоматеріалів та інше).

Особистий огляд об'єкта оцінки проводиться оцінювачем суб'єкта оціночної діяльності, який здійснює незалежну оцінку збитків, або судовим експертом, який проводить (виконує) судову експертизу (експертне дослідження), зокрема, з врахуванням режимних обмежень, та за умов наявності доступу до такого об'єкта (на дату оцінки здійснено розмінування, доступ до майна наявний, безпечний та інше).

Оцінка (визначення розміру) шкоди та збитків здійснюється за наявності вихідних даних, необхідних для проведення оцінки, та наявності інформаційних джерел.

Копії документів, що використовуються як вихідні дані, повинні бути чіткими та засвідчені в установленому законодавством порядку.

Орієнтовні переліки документів, які відносяться до вихідних даних, що використовуються під час оцінки реальних збитків:

перелік активів, що входять до складу об'єкта оцінки, згідно з даними бухгалтерського обліку балансоутримувача;

правова, технічна та інша документація на майно, що зазнало руйнівного впливу, яка дає змогу його ідентифікації, зокрема документи, які складені відповідними комісіями під час огляду об'єкта збитків і ґрунтуються на судженнях (свідченнях) членів комісій;

звіт (акт) про обстеження пошкоджених та/або знищених об'єктів після завдання шкоди;

дані щодо переліку та характеристики активів, якими передбачається заміщення знищених пошкоджених та втрачених активів (для цілей визначення витрат на відновлення);

інші документи, які містять характеристики об'єкта оцінки.

Зокрема, вихідними даними можуть бути:

1. Правовстановлюючий документ на об'єкт:

- договір купівлі-продажу;
- свідоцтво про право власності;
- витяг з державного реєстру речових прав тощо;
- державний акт на право власності на земельну ділянку;
- фінансова звітність, баланс підприємства, матеріали інвентаризації тощо;
- господарські договори та контракти, інші правочини (за наявності);
- звіт (акт) про обстеження пошкоджених та(або) знищених об'єктів після

завдання шкоди, з рекомендаціями щодо подальшої експлуатації, складений відповідно до Порядку проведення обстеження прийнятих в експлуатацію об'єктів будівництва, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2017 року № 257 (далі – Постанова № 257);

- інше.

2. Документи, що характеризують технічний стан об'єкту:

- документи з технічної інвентаризації (технічний паспорт тощо);
- технічний паспорт на рухоме майно;
- звіт про обстеження об'єкта нерухомості або акт обстеження, складений

відповідно до Постанови № 257;

- акт введення основних засобів в експлуатацію;

- інше.

3. Документи, які підтверджують витрати на відновлення об'єкта енергетичної інфраструктури, пошкодженого внаслідок збройної агресії:

- проектно-кошторисна документація;
- проекти розвитку житлово-комунальної інфраструктури;
- рахунок-фактура, фіскальний чек та інший документ, що підтверджує необхідні витрати на відновлення пошкоджень;
- інше.

Орієнтовні переліки документів, що підтверджують те, що втрата, знищення або пошкодження об'єкту оцінки відбулась внаслідок збройної агресії:

- акт про пожежу;

- акт на виконання робіт з очищення місцевості від вибухонебезпечних предметів розмінування;
- витяг з єдиного реєстру досудових розслідувань;
- документи, які фіксують пошкодження, руйнування, знищення або втрату майна, складені уповноваженими органами (комісіями);
- звіт про обстеження (акт обстеження), складений особами на виконання Постанови № 257;
- акти обстеження пошкодження, руйнування, знищення або втрату майна, складені експертами Торгово – промислової Палати України, фахівцями, що працюють в суб'єкті господарювання, іншими фахівцями, експертами, суб'єктами оціночної діяльності;
- протокол огляду місця події, складений органом досудового розслідування, прокурором, ознайомлення з яким здійснюється в порядку, установленому Кримінальним процесуальним кодексом України;
- інше.

Зазначені орієнтовні переліки не є вичерпними.

Інформаційними джерелами, що застосовуються під час оцінки збитків є: результати огляду об'єкта оцінки, що здійснений, зокрема, із використанням технічних засобів та інформаційних джерел (записи, листи, вкладення, кореспонденція, листування, фотографії, телеграми, повідомлення, нотатки розмов, меморандуми, угоди, щоденники, протоколи, виступи, заяви, робочі відомості, тези, резюме, висновки, нотатки, нариси, журнали, бухгалтерські книги, записи адресної книги, аудиторські перевірки, графіки, діаграми, проекти документів, дослідження, газети, календарі зустрічей, звіти про витрати, транспортні накладні, патенти, рахунки-фактури, звіти щодо поставок, рахунки, чеки, виписки з рахунків, замовлення на поставку, звіти про випробування, комп'ютерні роздруківки, аудіо та мультимедійні записи, будь-то рукописні, друковані, набрані, записані або архівні, в паперовій, магнітній або будь-якій іншій формі, а також будь-які копії, неідентичні копії, проекти документів, TIFF, GIF, JPEG або інші графічні файли, текстові документи, електронні таблиці, файли з бази даних, PowerPoint або аналогічні презентації, чати або миттєві повідомлення, PDF-файли, аудіо, відео або мультимедійні файли, електронні повідомлення та вкладення до електронних повідомлень та інше);

ринкові дані, які застосовуються під час проведення оцінки збитків: інформація про угоди купівлі-продажу подібного до об'єкта оцінки майна, ринкові ціни на подібне майно тощо;

інформація з інших документів (звітів, висновків експертів), складених за результатами оцінки реальних збитків;

інші інформаційні джерела, які можуть бути застосовані під час оцінки шкоди та збитків.

Під час оцінки реальних збитків відповідно до Методики необхідним є отримання визначеного законодавством документу, що підтверджує те, що

втрата, знищення або пошкодження майна об'єкту енергетичної інфраструктури відбулась внаслідок збройної агресії.

Рецензування звітів про оцінку реальних збитків є обов'язковим у разі, якщо об'єктом оцінки є майно, яке належить до державної або комунальної форми власності. У такому випадку рецензування забезпечується Фондом державного майна України, його регіональними відділеннями та проводиться рецензентами, що працюють в Фонді державного майна України та його регіональних відділеннях, або експертними радами саморегулювних організацій оцінювачів. В інших випадках рецензування звіту про оцінку реальних збитків здійснюється на запит особи, яка має заінтересованість у неупередженому критичному розгляді оцінки, за наявності конфліктів, спорів тощо та проводиться експертними радами саморегулювних організацій оцінювачів.

У разі виникнення спорів, пов'язаних із результатами оцінки реальних збитків (визначеного розміру збитків), зокрема спорів, які розглядаються в суді, неякісна (недостовірна) оцінка збитку встановлюється виключно за результатами рецензування звіту про оцінку реальних збитків.

Якщо за результатом проведення рецензування звіту про оцінку реальних збитків встановлено, що оцінка є неякісною (недостовірною), оцінка майна здійснюється повторно.

Оцінка реальних збитків (визначення розміру збитків) здійснюється у такій послідовності:

- 1) підготовчий етап;
- 2) здійснення оціночних процедур або експертних досліджень;
- 3) складання звіту про оцінку реальних збитків або висновку експерта.

На підготовчому етапі здійснюється:

ознайомлення з об'єктом оцінки шляхом опрацювання вихідних даних;

аналіз повноти вихідних даних;

аналіз інформаційних джерел;

аналіз рівня надійності ринкових даних – для випадків проведення незалежної оцінки збитків або судової експертизи (експертного дослідження);

укладання договору про проведення оцінки збитків – для випадків проведення незалежної оцінки збитків.

На підготовчому етапі проведення незалежної оцінки або судової експертизи суб'єкт оціночної діяльності або судовий експерт аналізує рівень надійності ринкових даних у кожному конкретному випадку проведення оцінки реальних збитків та відображає відповідну категорію надійності ринкових даних у звіті про оцінку реальних збитків або висновку експерта.

Оплата робіт з проведення незалежної оцінки збитків та рецензування звітів про оцінку реальних збитків, у разі їх рецензування експертними радами саморегулювних організацій оцінювачів, здійснюється за кошти підприємств, установ, організацій, фізичних осіб або інших джерел, що не заборонені законодавством.

Реалізація регуляторного акта не потребуватиме додаткових фінансових витрат органів управління.

Реалізація регуляторного акта може мати додаткові витрати з Державного бюджету України для здійснення оцінки шкоди та збитків, завданих бюджетним установам та організаціям внаслідок збройної агресії російської федерації.

Сума витрат залежить від кількості та площі бюджетних установ та організацій пошкоджених або зруйнованих внаслідок збройної агресії російської федерації, ступеню руйнації, їх місцезнаходження, трудомісткості виконання робіт тощо.

Однією з цілей оцінки є визначення шкоди та збитків, завданих внаслідок збройної агресії російської федерації, для подання позовів постраждалими до міжнародних судових інстанцій, а також подання позову Державою Україна до міжнародних судових інстанцій.

Згідно з Аналізом завданих збитків, завданих інфраструктурі України, станом на станом на 30 листопада 2022 року, оприлюдненим Київською школою економіки в розділі «Росія заплатить» / damaged.in.ua <https://kse.ua/ua/about-the-school/news/na-listopad-2022-roku-zagalna-suma-zbitkiv-zavdana-infrastrukturi-ukrayini-skladaye-mayzhe-136-mlrd/>, внаслідок бойових дій збитки завдані інфраструктурі української енергетики за попередніми оцінками складають \$6,8 млрд.

Оцінювання втрат сфери енергетики знаходиться на «початковому етапі» через відсутність точних даних щодо об'єктів енергетичної інфраструктури, що перебувають у приватній власності, доступу до об'єктів, що знаходяться у зоні бойових дій та на тимчасово окупованих територіях України. Понад 10 теплоелектроцентралей відносяться до повністю знищених або пошкоджених. Загалом зруйновано або знаходяться на окупованих територіях близько 50% теплової генерації.

Часткова або повна зупинка діяльності підприємств, інфраструктурних об'єктів та установ призводять до повної чи часткової зупинки діяльності, втрати доходів, зростання видатків, пов'язаних із війною.

Прийняття регуляторного акта сприятиме визначенню шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок військової агресії російської федерації, для наступного використання цих даних для підготовки консолідованої претензії України до російської федерації щодо реалізації її міжнародно-правової відповідальності за військову агресію проти України та притягнення російської федерації до відповідальності в міжнародних судових органах.

За інформацією Фонду державного майна України в Україні зареєстровано:

2589 суб'єктів оціночної діяльності (станом на 01.08.2022);

6 саморегулювальних організацій оцінювачів;

12 регіональних відділень Фонду державного майна України.

Матеріальні, фінансові та часові витрати залежатимуть від наявності чи відсутності правовстановлюючих документів на об'єкт, документів, що характеризують технічний стан об'єкту, документів, які підтверджують витрати на відновлення об'єкта енергетичної інфраструктури, пошкодженого внаслідок збройної агресії, категорії майна (нерухоме майно, рухоме майно (включаючи

устаткування, механізми та обладнання), техніка спеціального призначення, товарно-матеріальні запаси, єдині майнові комплекси тощо), місцезнаходження об'єкта.

Відповідно до пункту 2 розділу II. «Підготовка до проведення конкурсу» Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності, затвердженого наказом Фонду державного майна України від 31 грудня 2015 року № 2075, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 січня 2016 року за № 60/28190 (із змінами) (далі – Положення), інформація про проведення конкурсу, зокрема, має містити очікувану найбільшу ціну надання послуг з оцінки об'єкта оцінки.

За результатами узагальненої звітності, яку регіональні відділення Фонду державного майна України подають відповідно до наказу Фонду державного майна України від 06.12.2017 № 1663 «Про затвердження форм уніфікованої звітності та внесення змін до деяких наказів Фонду державного майна України» (далі – наказ Фонду № 1663) за результатами проведених конкурсів з відбору суб'єктів оціночної діяльності, а також з урахуванням індексу інфляції, що склався в II півріччі 2021 року (у розмірі 103,4%), показники вартості наданих послуг з оцінки майна в II півріччі 2021 року за групами об'єктів (у діапазоні від найменшого до найбільшого значень) становили:

- об'єкт нерухомого майна, зокрема декілька об'єктів нерухомого майна, що є одним об'єктом оцінки (нежитлові приміщення, майданчики, технічні приміщення, дахи та нерухоме майно для встановлення передавальних пристроїв) – від 1,6 тис. грн до 8,75 тис. грн;

- окремо розташована будівля – від 2,92 тис. грн до 9,0 тис. грн;
- комплекс будівель та споруд – від 5,3 тис. грн до 109,8 тис. грн;
- об'єкт незавершеного будівництва – від 5,68 тис. грн до 12,56 тис. грн;
- цілісний майновий комплекс – від 10,34 тис. грн до 211,25 тис. грн;**
- необоротні активи – від 41,6 тис. грн. до 121,46 тис. грн;
- визначення розміру збитків, завданих державі – від 1,52 тис. грн до 37,77

тис. грн;

- легкові транспортні засоби – 3,12 тис. грн;
- гідротехнічні споруди – від 6,6 тис. грн до 91,12 тис. грн;
- земельна ділянка площею до 10000 кв. м (1 га) – 3,31 тис. грн;
- пакет акцій – від 46,21 тис. грн до 115,62 тис. грн;
- спеціалізована техніка – від 1,97 тис. грн до 2,12 тис. грн.

*** Якщо очікувана вартість послуги з оцінки майна дорівнює або перевищує 200, 0 тис. грн, закупівля такої послуги має відбуватися згідно із Законом України «Про публічні закупівлі».*

Відповідно до пункту 1 розділу II. «Підготовка до проведення конкурсу» Положення при формуванні очікуваної найбільшої ціни надання послуг з оцінки мають враховуватися: особливості об'єкта оцінки (місцезнаходження, площа, кількість необоротних активів тощо), трудомісткість виконання робіт тощо.

У разі відсутності сформованого показника очікуваної найбільшої ціни надання послуг з оцінки об'єкта оцінки, застосовується показник, що належить

до іншої групи об'єктів, які за своїми характеристиками найбільш наближені до об'єкта оцінки.

Показники можуть бути використані при визначенні очікуваної найбільшої ціни надання послуг з оцінки об'єкта оцінки до наступного формування Фондом державного майна України оновлених показників за результатами конкурсів, проведених регіональними відділеннями Фонду державного майна України.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу).

Розрахунок витрат на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади в рамках асигнувань передбачених на відповідний бюджетний рік для Міненерго.

ВИТРАТИ
на одного суб'єкта господарювання великого і середнього
підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

П/п №	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання / підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	-	-
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	-	-
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень Витрати пов'язані з виявленням та веденням обліку пошкодженого майна, а також підготовкою звітності відповідно до п.7 розділу II Методики та поданням інформації згідно з п. 3 Постанови № 326	(6700 гривень) * 2 * 12 місяців + (6700 гривень) * 12 місяців = 241 200 грн	-
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду(контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо), гривень	-	-
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/ обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	-	-
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	-	-
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу,	-	-

	гривень		
8	Інше (уточнити), гривень	-	-
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	241 200 грн	-
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	508	-
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	122 529 600 грн	

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо		-	-

Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)			Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	-			-
Види витрат	Витрати* на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	241 200 грн	-	241 200 грн	-

* Вартість витрат, пов'язаних із підготовкою та поданням звітності державним органам, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації).

Вид витрат	Витрати* на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо)	-	-	-	-

* Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю), визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації.

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витратина експертизи, тощо)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік - стартовий)	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій,	-	-	-	-

сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових,				
--	--	--	--	--

інших експертиз, страхування тощо)				
---------------------------------------	--	--	--	--

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)		-	-

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	-	-

БЮДЖЕТНІ ВИТРАТИ на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва

Кількість суб'єктів великого та середнього підприємництва 508 підприємств.

Розрахунок зроблено для річного подання в електронній формі працівниками енергетичних підприємств до Міненерго інформації (розрахунку) щодо обсягу витрат.

Процедура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва	Планові витрати часу на процедур у	Вартість співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадаю ть під дію процедури регулюва ння	Витрати на адміністрування регулювання (за рік), гривень
Витрати на ознайомлення				508	20,23 грн ¹ *508 = 10 276,84 грн
Витрати, пов'язані із збором інформації передбаченої п.4 розділу II Методики:	-	З 1 січня 2023 року мінімальна заробітна плата у місячному розмірі становить 6700 гривень.	-	508	3 урахуванням 2- х працівників ремонтної бригади (6700 гривень) * 2 * 12 місяців *508

за можливості, підтвердження факту завдання руйнівного впливу саме бойовими діями, терористичним (ми) актом (актами), диверсіями, ракетно-бомбовими ударами, в ході збройної агресії; дані, що були отримані під час реєстрації виклику диспетчерською службою.					= 81 686 400 гривень.
Витрати, пов'язані з підготовкою інформації (звіту) згідно з п.7 розділу II Методики	-	З розрахунку на одного працівника-фінансиста підприємства з мінімальною заробітною платою у місячному розмірі становить 6700 гривень.	-	508	6700 гривень. (6700 гривень) * 12 місяців *508 = 40 843 200 гривень.
Витрати, пов'язані із підготовкою інформації (розрахунку) згідно з п.3 Постанови №326 (часові витрати		Мінімальна заробітна плата у місячному розмірі становить 6700 гривень.		508	(6700 гривень) * 12 місяців *508= 40 843 200 гривень

множимо на мін п/з)					
Витрати, пов'язані з використанням матеріалів для подання інформації (витрати на електронне подання).	-	-	-	-	-
Сумарні витрати суб'єктів господарювання на виконання регулювання (вартість регулювання)	-	-	-	-	163 383 076,84

¹ Для обрахунку: приймаємо за основу мінімальну заробітну плату, визначену у погодинному розмірі, що становить 40,46 грн/год (40,46 * 8 часов) відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» час, який витрачається суб'єктами господарювання на подання заяви в електронній формі 0,5 год. (за результатами консультацій).

ТЕСТ малого підприємництва (М-Тест)

Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва (мікро- та малі):

кількість суб'єктів малого підприємництва, на яких поширюється регулювання: 6030 підприємств, у тому числі малого підприємництва 3380 підприємства та мікропідприємництва 2650 підприємств;

питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких вплинула збройна агресія малого підприємництва 52% та мікропідприємництва 40% (відповідно до додатка 1 до Методики).

Порядковий номер	Найменування оцінки	У стартовий рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний 1 рік)	Витрати за п'ять років
------------------	---------------------	--	---------------------------------	------------------------

Вимоги «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання				
1	Придбання необхідного обладнання (пристроїв, машин, механізмів)	-	-	-
2	Процедури перевірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування	-	-	-
3	Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати-витратні матеріали)	-	-	-
4	Процедури обслуговування обладнання(технічне обслуговування)	-	-	-
5	Інші процедури (уточнити)	-	-	-
6	Разом, гривень	-	-	-
7	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	-	-	-
8	Сумарно, гривень	-	-	-
	Витрати на ознайомлення	20,23 грн ¹		
9	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання Витрати, пов'язані із збором інформації передбаченої п.4 розділу II Методики: за можливості, підтвердження факту завдання руйнівного впливу саме бойовими діями, терористичним(ми) актом (актами), диверсіями, ракетно-бомбовими ударами, в ході збройної агресії; дані, що були отримані під час реєстрації виклику диспетчерською службою.		З 1 січня 2023 року мінімальна заробітна плата у місячному розмірі становить 6700 гривень. З урахуванням 2-х працівників ремонтної бригади (6700 гривень) * 2 * 12 місяців = 160 800 гривень.	

10	Процедури організації виконання вимог регулювання Витрати, пов'язані з підготовкою інформації (звіту) згідно з п.7 розділу II Методики		З розрахунку на одного працівника-фінансиста підприємства (6700 гривень) * 12 місяців = 80 400 гривень.	
11	Процедури офіційного звітування Витрати, пов'язані з використанням матеріалів для подання інформації згідно з п.3 Постанови №326 (витрати на електронне подання)	-	-	-
12	Процедури щодо забезпечення процесу перевірок	-	-	-
13	Інші процедури (уточнити)	-	-	-
14	РАЗОМ (сума рядків: 9+12+витрати на ознайомлення), гривень		241 220,23	241 220,23
15	Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць		6030	6030
16	Сумарні витрати суб'єктів господарювання на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 4 x рядок 5), гривень		1 454 557 986,91	1 454 557 986,9

¹ Для обрахунку: приймаємо за основу мінімальну заробітну плату, визначену у погодинному розмірі, що становить 40,46 грн/год (40,46 * 8 часів) відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» час, який витрачається суб'єктами господарювання на подання заяви в електронній формі 0,5 год. (за результатами консультацій).

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії наказу не обмежується у часі та залежить від змін у законодавстві України.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією спільного наказу.

Кількості суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання Методики, можливо буде підрахувати після повної деокупації тимчасово окупованих територій України.

Витрати власників та/або балансоутримувачів залежатимуть від категорії майна, яке оцінюватиметься, та попередньо становитимуть від 1,52 тис. гривень до 211,25 тис. гривень.

Часові витрати на ознайомлення з положеннями наказу становитимуть близько 1 години.

При цьому слід зазначити, що наказ буде розміщено у вільному доступі на офіційному вебпорталі Верховної Ради України в розділі «Законодавство» та на офіційному вебсайті Міненерго.

Часові витрати на укладення договору між суб'єктом оціночної діяльності та замовником такої оцінки і на отримання звіту про оцінку реальних збитків в середньому становитимуть 1 місяць (в залежності від категорії майна).

Очікується високий рівень поінформованості суб'єктів господарювання, оскільки проект спільного наказу оприлюднено на офіційному вебсайті Міненерго для громадського обговорення.

Пунктом 3 Постанови № 326 міністерствам, іншим центральним та місцевим органам виконавчої влади, відповідальним за визначення шкоди та збитків за напрямками, передбаченими Порядком, доручено подавати щороку до 1 квітня наступного періоду Мінреінтеграції відповідну інформацію для її узагальнення та подання до 1 червня Кабінетові Міністрів України.

З метою викладеного, для визначення показників результативності регуляторного акта буде інформація Мінреінтеграції щодо кількості звітів про оцінку реальних збитків, висновків судових експертів за напрямом «втрати енергетичної інфраструктури», за яким відповідальним є Міненерго відповідно до підпункту 16 пункту 2 Порядку.

Прогнозовані показники результативності проекту спільного наказу:

а) кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія акта – поширюється на суб'єктів господарювання енергетичної галузі з виробництва, передачі, розподілу та продажу електричної енергії, інших об'єктів енергетичної інфраструктури, нафто- та газопроводів;

б) рівень поінформованості суб'єктів господарювання енергетичної галузі стосовно основних положень регуляторного акта – високий, оскільки його буде оприлюднено на офіційному сайті Міненерго;

в) кількість оцінених об'єктів енергетичної інфраструктури, розмір визначених реальних збитків за Методикою внаслідок втрати, руйнування або пошкодження у зв'язку із збройною агресією – високий, оскільки проект

спільного наказу визначає механізм оцінки реальних збитків та потреб у відновленні втрачених, знищених та пошкоджених об'єктів енергетичної інфраструктури;

г) розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта – не зміниться.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності дії регуляторного акта буде проводитись статистичним методом.

Базове відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься протягом року з дня його оприлюднення; повторне відстеження – не пізніше ніж через два роки після набрання чинності регуляторним актом; періодичне відстеження – кожні три роки після проведення повторного відстеження.

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися Міністерством енергетики України та Фондом державного майна України як розробниками акта.

Міністр енергетики України

Герман ГАЛУЩЕНКО

« ____ » _____ 2023 р.

Міністерство
енергетики України

Міністерство
енергетики
України

Повідомлення про оприлюднення проекту спільного наказу Міністерства енергетики України та Фонду державного майна України «Про затвердження Методики визначення шкоди та збитків, завданих об'єктам енергетичної інфраструктури України внаслідок збройної агресії Російської Федерації»

Міністерство енергетики України відповідно до вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» оголошує про опублікування проекту спільного наказу Міністерства енергетики України та Фонду державного майна України «Про затвердження Методики визначення шкоди та збитків, завданих об'єктам енергетичної інфраструктури України внаслідок збройної агресії Російської Федерації» (далі – проект спільного наказу) на офіційному вебсайті Міністерства енергетики України в мережі Інтернет – <http://mev.gov.ua/> розділ «Діяльність», підрозділ «Законодавство» – «Регуляторні акти», вкладка «Проекти регуляторних актів та аналіз впливу».

Проект спільного наказу розроблений відповідно до підпункту 16 пункту 2 Порядку визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 березня 2022 року № 326 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 22 липня 2022 року № 951), з метою встановлення механізму оцінки шкоди та збитків, завданих об'єктам енергетичної інфраструктури України, внаслідок втрати, руйнування або пошкодження у зв'язку зі збройною агресією.

Зауваження та пропозиції до проекту спільного наказу слід надсилати на адреси:

Міністерство енергетики України, 01001 м. Київ, вул. Хрещатик, 30

e-mail: kanc@mev.gov.ua,

e-mail: tetyana.filatova@mev.gov.ua

UB
Міністерство енергетики України
№26/1.1-18.4-1511 від 20.01.2023
КЕП: Галущенко Г. В. 20.01.2023 17:59
3ED5083160DBC59B040000007CDD0600E0AE7A00
наказу міністерства енергетики України від 29.04.2023 10:01/2

принимается, проект опубликован в электронном виде.

Документи:

- 1. Проект спільного наказу;
- 2. Пояснювальна записка;
- 3. Аналіз регуляторного впливу.

 Проект спільного Наказу	377.82 КБ
 Проект Методики	684.26 КБ
 Додаток до проєкту	366.72 КБ
 Пояснювальна записка	213.21 КБ
 Аналіз регуляторного впливу	498.16 КБ

Дата публікації 18 січня 2023, 16:00

Категорія [Повідомлення про оприлюднення](#)